

وظائف اطفال

فقطارت جلیله سنک فی ۱۵ اغستوس سنه ۱۳۱۴

تاریخی و ۴۳۷ نومرولی رخصتنامه سینه

طبع اولمشدر

کتابخانه مجلس شورای ملی

ب عالی چاده سنده رشید اقدی خاندن ۳۸ نومرولی

قصبار مطبعه سنده طبع اولمشدر

رسالة لائف اطفال

بسم الله الرحمن الرحيم

حد وثنای لایعداول مربی حقیقیه احرا اولقدرکه بزی
تنکناهی عدسندن فسحتسرای وجوده کتوروب کندی خبر
و شهر مزی بیلیمز و یوزومزدن سسنگی قوغغه کوجیز یخو ایکن
مزاج و اشتها مزه کوره ییجک و ایچه چکیزی و بردی و محض
عنایتندن نور فکر و اذعان ایله مخلوقات سائر دن فرقی و تمیز
پیوردی و صلاوة و سلام ییجد پیغمبر مر اقد مزه محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلرینه شایان و اوققدرکه حق
تعالی حضرت تلرینک او امر علیه سنی بزه تبلیغ ایله طوفری یولی
کو ستردکن وبری بریمزه قرن داش ککی کچمنه تک اصولو
او کرتدکن ماعدا تهذیب اخلاقه چالشمقلمیزی امر ایلدیلر
و تحیات زکیات آل و احصای سعادات آیات حضراته
و اچقدرکه انلرک طوندقلری یوللر بزه کوره برر شاهزاده هدای
و عوصل سر منزل فوز و سعادتدر .

حق دکلدرکه انسان یالکتر کوریلان صورت ظاهر مینله
 نسان اولیوب بلکه واجب تعالی حضرتلرینک کندوسنه
 حسان بیورمش اولدینی جوهر کرنهلی عقل ایله حیوانات
 نازردن کسب امتیاز ایلدیگی کی اول جوهر دخی هئیت گاه
 ربیبده صیقل نور معارفه جلالندجه اهل عرفان نظرند
 کرسز اولدینی وهر شسیدن اول سوء اخلاقی دعوت ایدر
 نیلردن نور سیدکاتک منیه کشفجه عقل هیولانیلرین نسیم
 ربیبه و تطیم ایله اجدرمق الزم واهم بولسیدی بجهتله اشبو
 نصر معارفه حضرت خلافتناهیده معنا و ماده آن بآن
 شهود باصره اذعانز اولان آثار تسهلییه بر علاوه ناجیزانه
 ولحق امنیه سیله اطفالک تهذیب اخلاقه مدار اوله حق صورتده
 وهر جوجفک اکلاویه سیله چکی مرتبه ده اشبو رساله ناجیزانه نک
 جمع و تالیفه واصلنه دخی نصفندن زیاده مقداری علاوه سیله
 بدئه العلوم کتابمزه مقدمه اتخاذ اولندی جنساب حق جلهلی
 و حقیقات الهیه سنه مظهر بیورسون آمین .

❁ مقدمه ❁

۱

چو جققلر بو عالمده انسان بر حیات اولدجه کندوسنه ایکی
طریق واردر که بری طریق نجات و سعادت و دیگری طریق
خسران و ندامتدر .

ایمدی پدر و والده کزده خیر الحلف اولمق و حسن صیت قزانهرق
خیر ایله یاد اولمق ایستر ایسه کز طریق فضیلتیه سلوک ایله
حبل متین سلامتی قویجه طوتملی و سعادت ابدیه کزی بو یولده
آراملیسکزر .

خسران و ندامت کتوریجی یوللره صپانلر ایسه تربیه لرینه
همت اولنمیان و تحصیل هنر و مهارفده چالیشدیرلمیان و یا خود
چالشمیانلر در ایشته بونلر دنیا و آخرتده برخوردار اوله میوب
ایکی جهانده درلو درلو فلاکتلر و ندامتلر چکهرک اقران
اراسنده خور و حقیر اولدقلرندن ماعدا بوکی یرامن چو جققلر
پدر و والده لرینی دخی بد نام ایدرلر کورمز میسکزر که فقرانک
چالیشقان و معلوماتلو چو جققلری اغنیا و کبرانک تنبل و معلوماتسز
چو جققلرینه هر وجهله ترجیح ایدیلور بونک حکمتی ایسه
هر یرده علم و معرفت انسانی عزیز و مقبول طو تدینی کبی
جهالت دخی هر کسی خور و حقیر ایدر .

بزی یوقدن وارایدن حق تعالی حضرتلری عالمی اویله کوزل
و منتظم وضع وقانون اوزره یراتمشدرکه بوفانی دنیاده بولندجه
هر کس بولندیغی صنفده چالیشه رق مدار تعیشی یعنی
کجه جکئی تدارکه مجبوردر ایشه بوکا اصل واسطه ایسه علم
وهنردرکه او دخی جوجقلق زماننده کسب اولنور .

بونک ایچون شفق آندقدن صکره کونش طوغمسیله برابر
صبح اولدقده جمله مخلوقات حتی قوشلر بیله بولندقلری حال
سکونتدن حرکت کله رک یعنی اویایوب ایشلریله مشغول اولورلر
ایشته بو مشغولیتله طبعی بر یورغخلق کله جکندن بونک منع
ودفمیچون دخی کیجه خلق بیورلمشدرکه اخشام اولدقده بر
یوزنی بر قراکلیق قابلا یوب بوزمانده خلق استراحت و ارلر
بو سایه ده کوندزلی مشغولیت سببیه صرف اولنان قوت
اویقو اوبومغله یکیدن قزاسیلور .

بونجه اشجار و نباتاتک نشو و نما بولدیغی و اثمارک اجناس
متعدده اوزره لذا ئذ مختلفه کسب ایلدیکنی و ازهار کونا کون
حاصل اولدیغی یکنظرده مشاهده ایتمکده یز ایشه بونلرک
جمله سی جناب واجب الوجود حضرتلرینک اراده علیه
و مشیت ازلیه سیله وجوده کلشدرکه هر نه یه نظر اولنسه صنع
الهیدن ماعدا بر ماده کورامدیکندن عقل بشر حیرتده اولمغله
ارتق بزم ایچون .

« سبحان من تحیر فی صنعہ العقول »

« سبحان من بقدرتہ یمجز الفحول »

دیمکن بشقه سویلیه جک ونعمت الهیه شکردن غیری
ایده جک برشی یوقدر .

چوجقلر دنیا و آخرتده عزیز و فیضیاب اولنی و صاحب
عقل و سداد اوله رق دین و دولته حسن خدمت ایده بیلمکزی
دائما بزی یوقدن وار ایدن حق تعالی حضرتلرندن نیاز و تمنی
ایلمک لازمدر .

زیرا بوعلمده سعادتمال انحق اخلاق حسنه ایله متخلق
اولنر ایچوندرکه دنیا و آخرتده مظهر مکافات اولنر بونلردن
عبارتدر و بر آدم بر خیر ایشلمش ایسه انی در خاطر ایلدکجه
کندوسی دخی مسرور و خشنود اوله رق مستریح القلب اولور
و برکسنه معاذالله تعالی برکوتولک ایلمش اولسه بو حال ندامت
و محجوبیتی مؤدی اولور بونک ایچون عقللو چوجقلر دائما
جناب حقدن کوزل عمللرایله ابو خوی و حضور قلب ایسته مک
لازمدر بو دخی رضای باری بی کوزتمک وانا و بابا و اقربا
و استادلرک خیر دعا لرینی المق و هنکام صباوتی بهوده کچورمیه رک
تحصیل علم و فنونه چالشمق ایله حاصل اولور .

چوجقلر بزم ایچون ایکی شرفلی و قیمتی طریق ده
واردرکه بری دیانت و دیکری قیاس عقل اولوب بونلرک

اقتضالینه کوره عمل ایدنلر دنیا و آخرتده سعادتحال قزانمش
اولورلر فقط دیانت طبیعت بشریه اوزرینه شول بر حاکم عادل
منویدرکه دالالتده هیج بر وقت انسانه طریق مستقیمدن
ایرمن.

ایمدی حق جل و علا حضرتلرینک جمیع امرلرینی طوتوب
نهی بیورمش اولدینی شیلرک کافه سندن صاقمق و بنی نوعه
واقرباسنه الدن کلان ایولکی دریغ ایتمک و فقرا وضعفای
کوزه دوب حمایه و مسافرینه رعایت و اکرام ایتمک اقتضا ایدرکه
بو دخی دیانت و انسانیت اقتضاسندندر.

❁ والده ❁

چوجقلر بزی بسلیوب میدانه کتورن شفقتلو و مرحمتلو
انالر آیلرجه طاشیوب بیکلرجه زحمت و مشقتلر ایله بزی
طوغوردقندن ماعدا برچوق و قتلر دخی امزرمک و خصوصات
سائر مزیک تسویه سنه چالشمقله لیل و نهار حضور و راحتلرینی
ترک ایدرلر و بونکله برابر شفقت و مرحمتلری ایجابنجه اولاد-
لرینک جزئی کیفسزلکلرینه طیانه میوب باش اوجلرنده پروانه
کبی دونه رک کندولری دخی آشوری درجه راحتسز اولورلر
بو جهتلره نظر اولنجه چوجقلر نباتاتک یالکیزجه بیومسی کبی
پرورش بولیب مطلقا بر مربییه محتاج اولدقلرندن والدهلرینک
اعانه لرله میدانه کلدکلری اکلاشیلور واشبوامک وزحمتدنناشی

چوجقلر کیمسه دن کورمدکلری شفقت و محبتی والدملرندن
کوردرلر بوکا بناء چوجقلارك اك لازملی واک بیوک وظیفه لری
بر آن وبر دقیقه والدملرینک حسن رضالرندن جیقمیوب دائماً
امرلرینه اطاعت و انقیاد ایله خیر دعالرینی قزانمقدن عبارتدر
ایشته وظیفه لرینی طانیسان چوجقلر بیودکدن و کسب قدرت
ایلدکدن صکره یینه والدملرینک قوجاغنده ممه امدیکی زمانک
عجز و اقتدار سزلغنی اوکنه کتوره رک والدملری حقنده دائماً
وفق و ملایمتله معامله ایدرلر و خدمتلرنده بولغنی جانلرینه منت
بیولرلرکه بو خدمت سایه سنده دخی والدملرینک انلری بیوتمک
خصوصنده چکمش اولدقلری زحمتی اونوتدیره رق ممنونیتلری
ایله خیر دعالرینی قزانمش اولورلر .

﴿ پدر ﴾

پدریمزدخی بزى و والدملری راحت راحت کچندير مک ایچون
کیجه یی کوندوزه قانه رق چالیشور زیرا اوتوره جق یر
وکیه جک البسه و بسلیه جک ما کولات و مشروب اتیزی تدارک
ایدن هب بابالریمزددر چوجقلر پدرلریمزد قان تره غرق اولنجیه
قدر چالشدینی هب بزم ایچوندر بز دخی انلرک شکرینی بیلملی
و خدمت و اطاعتلرنده قصور ایتملیز انالق حققی اوده مک ایچون
پدرلریمزدک اختیاراتق و اقتدار سزلقلری زمانلرنده دخی الدن
کلدیکی قدر رعایت و معاونت ایتمک کمن لازمدر اولادک بابا

و آسانه شفقت و مهربانی و اطاعت و انقیادی فرض عیندر .
 بونک ایچون ابونجی کوزتمیه رک معاذ الله بدمعامله ده بولنمی و بو
 جهته انکسار قلبه باعث اولمی دنیا و آخرته کندوسنده اگ
 اجینه جک بر حالک وقوعنه سبب اولور .

❦ اولادک ابوننه اطاعتی ❦

ابوین و اقربا و تعلقاتری هر وجهه سهووب و محبت
 ایتمیکمزدن آنلرک محظوظ اولمیه جقلری و نفرت ایده جکلری
 شیلردن کمال درجه احتراز ایدوب آنلره موجب الم اولان
 کافه فناقلردن و سوء حرکتدن اجتناب یعنی هر وجهه آنلردن
 خوف و حجاب ایتمامن لازمکلور .

اولادک ابوین و اقرباسندن قورقوسی جبانیت و قورققلق
 کبی صفات رذیله دن ایلو و کلیوب انحق پدرومادرینک الم و کدر
 و انکسار خاطرینی موجب اوله جق حرکات نالایقه دن قاجنمق
 صفت مدوحه سندن نشأت ایدر . بو سبیدن ابوین و اقربامزدن
 حجاب و خوف و حذر ایلمامن لازمدر . ابوین و اقربامزه کمال
 خلوص ایله انقیاد ایده جک و کندولرینی طارتمقدن قورقه جق
 بیله اولسه ق عیب دکلدر . بلکه بزه کوره بیوک بر شرفدر .
 چونکه بو قورقو بزه عداوت پرده سی التمدن کلیوب انا
 و بابامزک محبتدن طوغمش غایت شرفلی بر ناموسدر . کرچه

بعضاً كوچك قصورلر يىزمى مسامحه و عفو ايله معامله ايلرلر
 ايسه ده كوردى كمز لطف و مسامحه دن يوز بولما لىز . انلردن
 قدر لطف و ملايمت كورسه ك او قدر حجاب و قورق و مرنى
 آرتيرمق اوزر يىزمه الزمدر و احترامى بروقتده الدن براقق جائز
 دكلدر و يكي دن موجب الم اوله جق حالاتك بر دخی وقوعه
 كتورلما مسيله هر يوزدن كندولر ينى خشنود براقق فرضدر .
 ايمدى ابوينه تماميله مطيع اولمق آنجق هر بر امرلر ينى كولر
 يوزلولكله قارشولوب اجرا سنده استعجال و ايستم دكلرى شيلردن
 اجتناب ايله رضالرينى استحصال ايتمكدن عبارتدر . الحاصل
 چوجقلر ابويندن ايجابه كوره كوردكلرى و الدقلرى نصايح
 و ابرام و اخطارات و تنكدير و تعذير و تاديياتى مجرد كندولرينك
 ابولكلرى ايجون اولديغنى بيلوب كمال اطاعت ايله قبول ايدرك
 متنبه اولمليدر . زيرا ابوين و اقربانك بر چوجق حقنده كوستردى كى
 سرتلك مجرد محبتدن ناشيدر . بونلرك بو درلو معامله لرى
 چوجقلرك حسن حاللرينه چالشمق و كندولر ينى طوضرى بوله
 سوق ايتمكدر . ابوين و اقربادن كوردى كى خشنوت چوجقلرك
 تربيه سى اسرنده اولان خواهش و آرزويه مبني در .

بونك ايجون چوجقلر بيوكلارندن آلمش اولدقلرى تعذير
 و تنكيدردن خشنود اولوب بو يوزدن بروقتده غنف ايله
 جواب و يرماملى و تواضعى الدن بر اقامليدر . معاذ الله ابوينه
 دكل اقرباسندن برينه بيله و قورانه قارشولق و يرمش اولسه

دنیاده پک بیولک تأدیه . مستحق اولوب بونک ایچون آخرتده
 دخی عقاب و جزا کورسه کرکدر . بویله اولدینی تقدیرده
 چوجقلر ابون و اقرباسی طرفلرندن تعذیر و تکذیر اولندقلری
 زمان توبه لر اولسون بردخی تکذیره مستحق اوله جق حرکتده بولنم
 سوزندن بشقه برسوزه جرأت و شق شفه ایلمامسی اقتضا ایدر .
 ابون و اقربا بعضاً چوجقلرینی بالمجبوریه تأدیب ایدرلرکه
 چوجقلرینه بو وجهله اولان معامله لری آنجق محبت اثری
 اولدیفنده ذره جه شبه یوقدر . چونکه بونلر چوجقلرینی
 اصلاح و تربیه ایچون اره صره ایجابنه کوره تکذیر و تعذیر
 و تأدیب ایتیوبده هر بر ابتدکاری قصور و خطا لری کورمامک
 و مسامحه ایلمک چوجقلرینه بر لطف اولیوب بلکه اهانت
 دیمک اولغله قباحترینه کوره مستحق اولدقلری جزا و تعذیری
 اجرا ایتمک مطلقاً محبت صحیحه لری اثریدر .

چوجقلر متجاسر اولدیفمز قصور دن طولای انا و بابا -
 مزدن کوره جکمز جزا و ترهیدن اورکوب بزی سومیورلر
 ظن و ذهابنده بولنماملیز و حقمزده روا کوردکلری تأدیب
 و ترهیک بزه اولان الم و اضطرار بندن زیاده قصور و خطا من
 انلره ایشلمش اولمیدرکه کمال شفقت و مرحمت لریله برابر بزی
 تأدیه مجبور اولمشدرلر . ایشته اصل بوکا کمال محجویت ایله
 برابر کدر ایتلیز .

ابوین واقرباسندن خوف و حیا ایدرک آنلره تمامیه مطیع
اولان چوجقار دائماً اطاعت و انقیاده بولنهرق هر بر امر
و تنبیهلری طوقوب نهی ایتدکلی شیلردن مجانبت ایدر . فقط
چوجقارک ابوینک هر بر امرینه مطیع اولملری یالکز صورت
ظاهرده برکوسترش اولیوب عن صمیم القلب انقیاده بولملری
ووقوعبولان اولمرک جمله سی یولنده وحقلو اولدیغنی بیلوب
بویلهجه اعتقاد ایلملری لازم ایدوکنندن تمامیه اجراسنه
خالصانه نیت ایلملیدرلر . زیرا آنلرک امر ونهیملری بالذات
چوجقارینک منافع ذاتیهلری ایچون اولدیغنده ذرهجه شبهه یوقدر .
چوجقار آزادطاعتدن آرخشودلق وچوق اطاعتدن چوق
خشنودلق قزانیله جنی امر بدیهیدر ولکن عدم اطاعتک آزی
وچوغی مساوی کبیدر وبعضاً عدم دقت واونوتمقلقدن خفیف
اطاعتسزلق دخی ووقوعبولورکه بو دخی بیوک قباحتر . زیرا
بو حال ویریلان تنبیهی سمع قبوله پک آلامقدن نشأت ایدر .
بناءً علیه کندوسنه اجرا ایدیلا نصح وپندی کوش قبوله
کویه کبی طاقوب اونوتمامق کرکدر . زیرا چوجق حقتده
عدم اطاعت نتایج وخیمه یی مؤدی اولور وچوجقار صباوتلری
اقتضاسنجه هرشی لایقیله اکلایه میه جقارندن ایوی و قنای وفائده
و ضررلو شیلری وافمال وحرکاتک مقبول ومستحسنی فرق
وتمیز ایده مزلر و لکن ابوین واقربا عقل وقیاس وکورکو

و تجربه سایه سنده حالاً و استقبلاً اولاجق و منافعی کور یله جک
مضراتی فرق و تمیز ایده جکارندن بونلرک امر و تنبیهلرینه تمامیه
بلا سؤال و بلا تردد اطاعت ایلمک فرض حکمنده در .

هر نوقت پدر و مادر چوجفته بر امر و تنبیه ویرر ایسه بهمه
حال ایولکی ایچون اوله جفتندن هر نه اولور ایسه اولسون منع
و نهی ایتدیکی شئیك فنا اولدیغی بیلوب اندن مجانبت ایلملیدر.
بعض چوجقلر واردرکه ابویئنك امرلرینه تمامیه اطاعتده
بولنمبوب بعض حیلله و دسیسه اختراع ایدرک امرلرینی اجرادن
قاجینورلرکه بو حال کئندولرینی انجام کار تغافل و حیلله کارلق
وریا جیللق کبی اخلاق ذمیمه یه الشدیرمش اولور .

ایمدی ابوین و اقربامزك هر بر امرینه کمال ممنونیت ایله انقیاد
و اطاعت ایدر ایسه ك عدم اطاعتدن ظهوره کلان نیجه نیجه
فناقلردن مجانبت ایتمش اولورز . چونکه یرامز و اطاعتسز
اولنلرک باشلرینه نیجه قضالر و بلالر کلدیکی کوروب
ایشیدلمکده در .

﴿ ابوین حقننده لازم کلان اعتماد ﴾

ابوینمزه تمامیه اطاعت ایله برابر هر یوزدن اعتماد دخی ایتمک
لازمدر . چونکه جناب حق بزم کوزه دلامزی ابوینمزه وظیفه
قیلوب حرکات واقعه مزك نیک و بدینی کوستره جک درجه ده
آنلره عقل و درایت احسان ایلمشدر .

چو جققلر بزم حدائت سن و تجربه سزلکمز کندو کندو .
 مزى اداره ونه وجهله سلوك و حرکت ايلممز لازم کله جکنى
 فرق و تمیزه بزى غير مقتدر قبله جفندن هر حالده بزلى ابوين
 واقربامزك کوروب کوزتمسى و فنا يولاردن منع ايلمسى و ايجاب
 ايدن نصايحى و یرمى لابد و لازمدر . ابوينه تماميله اميت
 و اعتمادى اوليان چوجغك دنياده پك چوق عقوبتله گرفتار
 اوله جنى بي اشتباهدر . زیرا عدم اعتماد آدمى کذب و يلانچيلغه
 اجبار و يلانچيلق ايسه جميع کوتولکلره سوق و دلالت ايدر
 و برکيمسه يه يلان سويلمك پك بيوك قباحت اولدينى حالده
 پدر و مادرينى الدائمق دخى برکنهه منزله سندهدر .

بوصورتده ابوينى اغفال ايدرك حقيقت حالى انلردن کيزمك
 موجب عقوبت بر حرکتدر . زیرا انلر بيله مديکمز و فرو
 و تمیزينه مقتدر اوله مديغمز پك چوق شيلرى بيله جکلرند
 خطر و تهلكلره دوچار اوله جغمزى کورملرى سببيله بزله
 مخاطرمولو شيلردن منع و تحذير ايله فسالغه دخى واقف
 و آگاه ايدر .

بويله اولدينى تقدیرده هر ماده يي پدر و مادرلر يمزدن صاقل
 مامق لازمدر که بزله طريق نجاتى کوسه ترلر . فنا و مذمو
 اولان يوللره ضايعمدين محافظه ايدرلر . الحاصل هرکيم اولو
 ايسه اولسون ابويندن کيزلو اوله رق بر شى باء
 يول کوستر و نصيحت و یرر ايسه انى کمال دهشت و نفرت ا

رد ایدوب بومقوله نصیحت ویرنلر ایله بر دخی اختلاط ایدوب
 کورشمک واکر بر کسه نه بر چوجنه پدر و مادریکه صاقین
 سویلمه دیو بر سوز سویلمش اولسه اول کیمسه یی کندویه
 دشمن بیلمک لازمدر . چونکه اکر سویلدیکی سوژ فنا
 و مخاطره لو اولدینی حالد نیچون پدر و والد سندن کیزلمنی تنیه
 ایدیور . الحاصل هرچوجق کافه افکار و افعالندن تمامیله بویینه
 معلومات ویردکن ماعدا آنلرک نصایح و اخطراتی جان
 قولاغی ایله دیکلمک و عبرت آلوب مستفید اولمق و ویرمش
 اولدقلری نصیحتلری عمری اولدجه طوتوب اولوجهله حرکت
 ایلمک لازمدر .

مقتضای صباوت بر چوجق هرقدر قباحت ایشله مکن
 چکنمش اولدینی حالدینه بر قباحتی ظهوره کلش اولسه
 کمال ندامت ایله توبه ایدرک کندوی اصلاح ایلمک لازمدر
 و بوکا علامت دخی انجق ایشلدیکی قباحتی اشوری نادم و متأسف
 و مکرر اولمقدرد .

انسانک کندوی اصلاح ایتسی ایچون ایتدیکی قباحتی بر
 دخی ایشله مامسیدر . یوخسه بر قباحتی ایلیوب بر آز ندامت
 واسفدن صکزه یینه تکرار ایشلمسی لایق وروا دکلدر . بونک
 ایچون ایشلنان بر قصور و قباحتک توبه و ندامتی اصح و ممتد و بر
 دها ایشلماکه دخی قلباً و قویاً متعهد اولوب توبه سنده ثابت
 قدم اولمیدر .

قباحتلری بك اندر اولان واولسه دخی درعقب توبه وبر
 دخی ایشلماکه صحیحاً عزم وجزم ایدرك بو وجهله هنگام
 صباوتلری بی جرم اولان اطفال مستقبله خطا وخطرلردن
 اراده برکنجلك ايله معمر اولورلر وبومقوله مقبله چوجقلره
 سعادت حلاله بولنش دنیلورکه عقللو چوجقلر ایچون بوصفی
 قزاعغه اقدام تام ایتک واجبدر .

﴿ سوز دکلیمان یرامن چوجقلرك باشلرینه کلان ﴾

﴿ قضا وفلاکتلر ﴾

احبابمزدن برینک چوجفی شدتلو قزامق علتته مبتلا اولوب
 بوکابقان حکیم ایجاب ایدن تداوینسی ترتیب و روز کاردن
 امر محافظه سنی قویاً تنبیه ایتمش ایدی . مرقوم چوجق برآز
 یرامن واطاعتسزجه اولدیغندن والده سی بتون کون یانندن
 آیرلمه رق حکیمک امرینی تماميله اجرا ایلیمکده اولدینی حلاله
 برکون اوحالی نصل ایسه مرقومه خاتون اشانغی اینهرك بش
 اون دقیقه چوجفک یانندن آیرلدقده چوجق بولندینی اوطه نك
 پنجره سنی آچهرق روزکاره قارشو سوقاغه باقوب اکلنمکده
 ایکن والده سی کلوب چوجفی بو حلاله پنجره اوکنده
 کوردیکی کبی اولادم پنجره نی آچه دیو سکا تنبیه ایتدیمی
 دیو عجله پنجره نی قاپوب چوجفی پنجره اوکندن المش ایسه ده

نه چاره که آجیق پنجره نك او كنده بولنديني مدت روزكارك
تأثيريله كوزلرينه شدتلاو عفونت عارض اوله رق هر نقدر
تداوی اولمش ايسه ده اوکی آله مامش و كچه كوزلری
بستون كور اولمامش ايسه ده لایقيله او قویوب یازمغه مقتدر
اوله میه جق بر صورتده نعمت بصر به سینه نقیصه طاری اولمشدر .
جده تجارندن يك چشم بر تاجر هنگام صباوتنده قوشلره
آشوری مجبور اولدیغندن زیاده سودیکی بر قوشی بتون کون
الندن براقیوب اوینار و اوخشیایوب اوپر ایکن قوش نصل
ایسه تاجر ك صول كوزینی قاغه سیله اوره رق آقیدوب كور
ایلدیكنی تاجر مرقوم بر مناسبت ایله بنده كزه جده ده نقل
و حکایه ایشدر .

بيك ايكیوز آلتش ایکی سنه سی طاشده بولندیغ ائشاده
قومش و مزدن برینك یرامنر جوجنی بتون کون پنجره دن
صارقهرق سو قاغه باقمینی کندویه عادت واکلنجه عد ایدرك
برکون ینه یاری بلنه قدر صارقوب بقار ایکن اکسزین یره
دوشوب بیهوش قالمش و بو حالدده خانه سینه نقل اوله رق
تداوی لازمه اجرا اولدقدن یکریمی درت ساعت صکره
صبی مرقومك کوچ بلا ایله عقلی باشنه کلش ايسه ده ایکی
قوللری خورده و خاش اولدیغندن تام اللی بش کون ظرفنده
افاقت بوله یلمش ونهایت برقولی جولاق قالمشدر .

بوندن اون بش سنه مقدم احبادن برينك يرامن چو جني
 بچاق وچاقی کي آلت جارحه ايله اوينامغه آشوری مجبور
 اولديغندن مرقوم چو جق بر کون النده بچاق ايله قوشار
 ايکن يوزی قیون قانوب دوشمه سيله برابر حفظا الله مذکور
 بچاق قارننه صابلا نوب باغرضنی طشره اوغرا دینقی باباسی
 کورمسيله شاشیروب یالین آباق سوقاغه چیقمش ونعم التصادف
 بنده کزک یاننده فرانسه دوسی سر جراحی موسیو (لوسترمان)
 بولنديغندن وقوع حالی بیان ایلمسی اوزرینه خانه سنه وار یلوب
 پک کوجک ايله باغرضنی ایچرویه ادخال ایدیلرک یاره سی
 دیکلدکن صکره نام قرق کون قدر تداییر لازمه اجرا ايله
 افافت بولش ایسه ده پک چوق زحمت چکمشدر .

چوجفک بری یامش موم وچاققمز کبریت ايله اوينامغه
 زیاده سيله حریص اولوب بیچاره چو جق سوز دگلز و باشنه
 کله جک قضایی فرق وتمیز ایتمز اولديغندن بر کون کیزلوجه
 ینه چاققمز کبریت ايله اویشار ایکن نصل ایسه البسه سی
 طوتوشه رق مرقوم چو جق آجی آجی فریاد و فغان ایلمسی
 اوزرینه والده سی تیز الدن یتشوب سوندرنجیه قدر علو
 بر آز وجودینه تأثیر ایدرک یاقمش . چو جق اشبو یرامنلنی
 ویوک سوزی دیکله مامسی سبيله برچوق وقت یانیق یاره سی
 آجیسی یوره کنه تأثیر ایدوب نهایتنده قورتورلش ایسه ده پک
 چوق زحمت چکمشدر .

یرامز بر چوجق بتون کون دکز قیسنده اوینایوب
 اکلمکی عادت ایدندیکندن بونک منی ایچون نقدر تکدیر
 و تأدیب اولمش ایسهده متنبه اولیوب فرصت بولدجه ینه
 صاوشوب کیدر ایدی. برکون مرقوم چوجق بربالق اولطهسی
 تدارک ایلهرک ساحل بحره واردقده اولطهسنه یم طاقق ایچون
 اسکله طاشلری کنارنده اوفق مدیه قوپارمق قصدیله اوزانوب
 اکلمسیله برابر باش اشاغی دکزه دوشهرک غرق و نابید
 اولدیغی کورنلردن بری همان کندوی بحره آتهرق اون دقیقه
 قدر آرایوب بولسیله طشره چیقارمش و اثر حیات کورلمدیکندن
 مرقوم چوجق اسکله اوزرینه یاتیریلوب عجله حکیم جلیله
 تداییر لازمه اجرا اولمش ایسهده عمری وفا ایتوب وفات
 ایلمش اولدیغدن خانهسی خبر آلتهرق جسدی خانهسنه
 کتورلدکه جوجغک پدر و والدهسی بر ساعت مقدم صاغ
 کوردکلی بردانهجک اولادینی بویله بوغلمش کوردکلی کبی
 اوزرینه قپانهرق قوجاقلیوب کوزیاشری ایل جوجغک جسدینی
 غسل و برچوق وقت آغلیوب دریالر قدر کوز یاخی دوکمشلر
 و آه و فغانلرینی کوکاره چیقارهرق دفن ایلمشلردر. ایشه آنا
 و بابا سوزی دکلان شو چوجق یرامزلی مناسبتیله هم کندی
 جاننه قیمش و همده پدر و مادر و فاملیاسنک الی آخر العمر
 یورکلرندن چیقمز بر آجی براقشدر.

ایشته دکز و حوض و قیو باشلرنده و بوکی قضالی یرلرده
اوینیان و آناجلری طریشان و باروت و چاققسز کبریت و آلات
جارحه کی شیلر ایله اکلنان چوجقلر ایچون بو مقوله قضالرك
هر وقتده و قوعی بعید اولیه جفندن بیوکلرك سوزلرینی دكله یوب
یایمه دیو تنیه ایتدکری شیلردن کال درجه محاببت ایلملری
حقارنده خیرلودر.

الحاصل یرامز و سوز کار ایتمز چوجقلرك باشلرینه کلان
قضالرك کافه سی یازلمش اولسه بش اون جلد کتاب اوله جفندن یالکز
کوز ایله کورمش اولدیغ حزن و یریحی ماده لردن بعضیلرینک
بو کتابه درجی ایله اکتفا ایلدم . ایشته بونلردن عبرت آلمق
و کتابمیزک فن حفظ صحت بحثده ذکر اولنه حق قواعد صحیه ایله
متعاقباً شرح و ایضاح قلنه حق عقائد دینه و وظائف انسانیه پی
دقله اوقیوب اکلامق و هرشیده حق تعالی حضرتلرینک توفیقنی
تمنی ایتک خصوصلرینی بالجمله چوجقلره مشفقانه و پدرانه توصیه
ایدرم . اشبو رساله ناچیزانه مده حسب البشریه و قوعبولمش
اولان نقصان و قصوری اوقویان و مطالعه ایدنلر طرفندن دامن
عقولری ایله مستور و بو فقیر پر تقصیری دعای خیر ایله یاد
وتدکار بیورملرینی تمنی ایدرم .

﴿ابوین و اقربا حقنده لازم کلان تعظیم و تکریم﴾
ابوین و اقربا من حقارنده تمامیه ایفاسنه بورجلی اولدیغمز

تعظیم و تکریم یالکز حال صباوت و کنجلكده اولیوب بلكه
عمر من اولدجه و سنمز کسب کال ابتدکجه شو وظیفه دها زیاده
کوزه دیلهرک عزیز طو تلمیلدر. زیرا مدت عمر من ایچنده عقلمزك
ایردیکی وقته اولان احوال و اطوار و حرکاتمزك کنجلره دها
زیاده تاثیر اوله رق عبرت آلورلر.

وبرکیمسه نك رفعت قدری و علوشانی نه قدر زیاده اولور
ایسه اولسون وظیفه مذکورینی کا ینخی ادایه مانع دکلدرد .
بزلر پدر و مادریمز یانلرنده ساکن اوله رق و بولندیغمز مدت
کندومزدن خشنود استدیرمهک و هیچ بر وقته حقلرنده لازم
کلان حرمت و تعظیم و رعایتده نقصان کوسترمامکه کال دقت
ایله دائما حال و خاطرلرینی سؤال ایلمک و کورشمک لازم
کلدیکی کبی بالآ خره تأهل ایدوب یانلرندن آیرلدیغمز وقته
دخی صیق صیق زیارتلرینه واروب کورمک واللرینی اوپوب
خیر دعالرینی آلق و طشرده بولندیغمز وقت مکتوبی اکسیک
ایتمیه رک صحت و عافیت خبرلرینه مطلع اولمق الحاصل ابویمز
ایله بر وقته مناسبی قطع ایلمامک کرکدر . ابویمز حقنده
یالکز کندیمزك تعظیم و رعایت ایتمی کافی اولیوب بونکله
برابر عیال و اولاد و جاریه لریمزه دخی لازم کلان تعظیم و رعایتی
بلا فرق اجرا استدیرمکده بوجهله قصور اولناملیدر.

ا کر تحصیل کالامتزجه اولان نصیبمز ابوین و تعلقامتزدن

زیاده بولنش اولسه بيله بوکا اصلا مغرور اولماق وکندی می
بروقنده آنلردن عالی ظن ایلمامک مقتضای انسانیتدر. چونکه
بویله کسب کمال ایدرک آنلری بکنامک و کمال کبر و عظمت ایله
تحقیر ایلمکدن ایسه جاهل اولمازدها خیرلودر.

حسب القدر بر کیمسه نك نه قدر رتبه سی عالی و ثروت
وسامانی زیاده اولدجه بونلر پدر و مادرلرینه اکرام و احترامی
اولقدر زیاده ایدوب بر صورتله آنلرک رضا و خشنودی حاللرینی
کوزتمکدن آبرلاملیدر.

بعض کوی چوققلری بیویوب کسب معلومات ایلدکده
پدر و مادرلرینک کویلولک حالی و بالقلریله معاملات ظاهرده
اولان اطوار و اوضاعلرینی قییح کوروب ایکیده برده
یوزلیهرک محجوب ایدرلرکه شو معاملات شعائر انسانیت
وصفت آدمیه اصلا لایق و روا دکلدرد. الحاصل ابوینمز صاغ
اولدجه بروقنده تعظیم و رعایتلرندن روگردان اولیوب ارتحال
دربقا ایلدکلرندن صکره دخی حین صباوتمزده تربیه و تحصیلمز
ایچسون هر جهته ویرمش اولدقلری امک و نصیحتلری
درخاطر ایدرک خیر دعا ایله یاد ایلمک خیرلو اولان اولادلرک
وظیفه سیدر.

شوراسی دخی خفی اولیه که مافوقنده بولنانلرک مسن
واختیار و ولی نعمت اولنلر ایله کندوسندن ایولک کوریلان
کیمسه لرک دخی تعظیم و رعایتلرنده قصور اولنماسی لازمدرد.

﴿ قرنداشلق وظیفه سی ﴾

ابوین واقربا وتعلقاتمز حقنده اولان رعایت مخصوصه یه دلالت ایدن شیلردن بری قرنداش و همشیره لریمزه کمال درجه محبت ایتمک و آنلر ایله عاقلانه و اوصولو کچنمکدر و پدر ایله مادر چوجقلرینک بربرینه محبتلو و یک وجود اوله رق خوش کچنمکدرینی کوردکجه نه درجه لرده محظوظ و قللری مسرور و جمله سندن خشنود اوله جقلری حاللارنده مشاهده ایدیلان فرح و سرور چهرملرنده کوریلان تبسمدن اکلاشیلور . بیوجک بولتانلر دائماً کندوسندن کوچک اولان قرنداشنی خرباله میوب الدن کلان معاونت و تالطینی دریغ ایتماک و قرنداشلق محبتی تزئید ایلماک لازم کله جکی کبی کوچک قرنداشی دخی بوا بولکی بیلوب بروقتده بیوک قرنداشی اوفکه لندی ره جک و کو حندی ره جک حرکته بولناملیدر .

زیرا قرنداشلر ییننده شتم و مخاصمه و مضاربیه الحاصل بربری قیل قدر اینجیده جک حال و حرکت وقوعه کتورلماک قرنداشلق وظائف مخصوصه سندندر . و بیوک قرنداشلری کوچک قرنداشلرینه سوء امثال اوله جق حال و حرکته اولیوب بلکه کندوسی آنلره عبرت اوله جق طور و حرکته بولنمی و کوچک قراشی بر قصور ایشلیدیکی کبی کمال نزاکت و حسن معامله ایله بویه فنا شیلری یاپمه دیو نصیح و بند اندرک کوزل

شیلر کوسترمسی و بدزبان و کوتو سوزلر سویلمامسی و ابونیی طرفدن بالوکاله کوچک قرنداشلرینی کوروب کوزتمسی اخوت حقیدر .

کوچک قیز قرنداشلر ارکک قرنداشلرینه نظراً عاجز و قدرتسز و دائماً حمایه و معاونته محتاج بولنه جقلرندن بونلر هروجهله ارکک قرنداشلرینک معاونت ایتمی و دائماً خاطرلرینی زیاده جه صایمسی و هیچ بروقتده یوزلرینه قارشو باغروب چاغری- مامسی الحاصل محبت اخوته ذره جه نقیصه ویره جک و قلبلرینی انجیمده جک برمعامله بارده ده بولنمیوب هر برلرینی کندوسنک اعضاء وجودندن برعضو عد و اعتبار ایللمسی لازم کلور.

﴿ مکتب ﴾

مکتب وقتی کادیکی کی آنا و بابالریکزی کوجندیرمدن و راجتسز ایتدن قالقه رق اللرینی اوپوب طوغریجه مکتبه دوام ایدن و هر وقتده پدر و والدملرینک رضالرینی تحصیل ایلان چوجقلردن ابویندن بشقه هرکس دخی خشنود اولوب حقلرنده خیر دعا ایدرلر که چوجقلر بونک واسطه سیله ایکو جهانده فیضیاب اولورلر.

چوجقلرک وظائف مخصوصه سندن بری دخی درس لرین کوزلجه چالیشوب خواجه لرینی خشنود و راضی ایتکدر .

زیرا خواجه حقى دخی بیوک اولمغله بولر حقده دخی
 ذره جه قصور اولناملیدر و خواجه سنه کندوی سودیرمک
 و خشنود ایتک ایستیان چوجق هر کون آلدینی درسلی
 کوزلجه یاپار .

ایشته چوجقلر چالیشوب تحصیل علوم معارف ایدیکز
 و مکتبه کیدر ایکن هر کس و هر اصنافک دکانلرنده اخشاملره
 قدر چالیشوب ایشلریله مشغول اولدقلرینی کوردیکز و آت
 و پایطونلر ایله کلوب کچنلر و عالمک حرمت و حسن توجهی
 قزانوب اعتبار بوللر دخی صباوتلرنده سزک کبی کتابلری
 قولقلرنده بتون کون مکتبه دوام ایدوب تحصیل علوم و فنون
 ایله مشغول اوللردر .

و بالعکس انواع محن و مشاق ایله اخشاملره قدر خور و حقیر
 اولانلر ایسه چوجقلقلرنده انا و بابالرینک نصیحتلرینی دکلومیوب
 و مکتبه دوام ایتیه رک اوینایوب جاهل قلانلردر ایشته
 بوللردن عبرت الهرق مکتبه دوام ایله چوجقلق عالنده و قشکزی
 او قومغه و یازمغه و تحصیل علم و معرفت ایتکه حصر ایدیکز
 چونکه احوال عالمه کسب و قوف ایلمک علم سایه سنده
 اولمغله سزلر دخی ایلروده امور و خصوصات واقعه کزده علم
 و معرفت واسطه سیله شهرت و یروب و راحت و حرمت
 بولورسکنز .

بعض قصه دن پك چوق حصه النهرق بر خیلی شیلر
اوکرنیلدیکندن بونلردن بعضیلری بزوجه آنی بیان اولنور .

✽ اغستوس بوجکی ایله قرنجیه نك حکایه سی ✽

اغستوس بوجکی بتون یاز شکوفه زار و چایراق اولان محللرده
کزوب طوزه رق و قوشوب صچرایه رق بلاقید اوتمك ایله ذوق
وصفاده وقتی کچوروب قیش کلدکده ذخیره سزلکله قحطه
دوچار اولمقله قومشوسی بولنان قرنجیه حال بدبختی بیان وعرضه
کیدرك جانم قومشور جا ایدرم تعیشم ایچون بکا بر مقداریه جك
احسان ایت اول بهار کلدکده تدارك ایدرك تأدیه ایدرم دیدکده
قرنجیه نك چالیشقان وعاقبت اندیش اولمسیله بتون یاز چبالیوب
قیشلق ذخیره سنی تمامیه تدارك ایلدیکندن اغستوس بوجکده
بتون یاز موسمنی نه ایله کچوردك دیو سؤال ایدوب ساز چالوب
اوینامق ایله امرار ایلدیکی جواجی النجه اویله ایسه شمیدیه آجلقدن
زیب زیب صچرایه رق رد ایله جواب ویروب یواسنه کیرمشدر
ایشته اغستوس بوجکده تلاهت وتنبلیکی و هوایه تابعتی هم
کندوسنی بتون قیش ذخیره سز براققه و همدقه قرنجیه کبی نحیف
بر حیوانك مظهر تعذیر وتکدیری اوله رق محجوب اولمسنه سبب
اولمشدر .

هر نه ایسه ابونیمزه اولان اطاعت وانقیاد بزلری مکتبه دوام
و کمال شوق وغیرت ایله چالیشوب تحصیل علوم ایلکم وظائفه
اجبار ایدر .

﴿مکتبه دوام﴾

ابوینمزك بزلى مکتبه ابرام ایدوب کوند رملری مجرد
 بدیمزك بالاخره ایولکی ایچوندر زیرا بوکونکی کونده تحصیل
 نامش برجاهل تحصیل مثابه سنده رتبه و ثروت صاحبی آدمک
 و سنده اوشاقلق ایتمکدن بشقه نیه یرار ایشته پدر و والده من
 لری شو صقنیدن قور تارمق قصیدله بزلی کوچکدن مکتبه
 رندر و دوام ایتمازی ابرام ایدر و بزم دخی مکتبه دوام
 لمانر لازمدر زیرا چوجقلق حالی تحصیل قونک فائده سنی
 رق و تمیزه مقتدر اوله میوب رفته رفته فرقی و کتدکجه تحصیلک
 نطنی بولوب صکره فائده سنی کوردکجه ابویننه خیر دعا ایدر لر.
 بلاصه کلام چوجقلر اک قیصه و طوغری بولدن طوغریجه
 کتبه کیتمک و اکلنوب اوینا مامق و مکتب و قتندن براز اولجه
 ارمق و اوستنی باشنی تمیز طوتمق و مکتب قیوسندن ایچرویه
 ال تعظیم و آداب ایله کیروب خواجه سنه لازم کلان تعظیمی ادا
 لیدکدن صکره طوغریجه یرینه کیدوب یاننده بولنان رفقاسنی
 - صورتله بیحضور ایتمیوب راحتجه اوتورمق و مکتبدن آزاد
 و لجه یه قدر تحصیلدن غیری بر شینه صرف ذهن ایلمیوب
 رسلریله مشغول بولنمق لازمدر .

مکتبه یاننده بولنانلر ایله کوریشوب لطیفه ایتمک و اوینایوب
 کولمکدن و کورلتی ایتمکدن کمال درجه احتراز ایدرک

خواجہ سی کندوسی کورمہ سیلہ کورہ یور و باقہ یور کبی هر زمان اوصلو و راحت طور ملیدر و مکتبدن آزاد اولدینی کبی ینه کالاول طوغریجه و قتیلہ خانہ سنہ عودت ایلملیدر .

برایو شا کرد غایت ادیب و اهل عرض اولوب درسندن اکلامدینی شیئی خواجہ و قلفه سندن کمال ادب ایله سؤال ایدر اصلا کبر و انانیت دعوای مذمومنده بولمز و درس لرینی کندوسی قدر بیسلمیان چوجقلری دخی بروجهله استهزا ایتمز والتدن کلدیکی قدر انلری دخی درس لرینی اوکرنمکه تشویق ایله حق اخوته رعایت ایدوب تفوق دعواسنده دخی بولمز .

کرچه مکتبده چوجقلر بربرندن ایو تحصیل ایدوب ایلرولمکه و کسب امتیاز ایلمکه چالیشمق اقتضا ایدر ایسه ده فلان چوجق درس و تحصیلجه بندن اشاغی دیو تفاخر و یاخود بندن اوست دیو حسد ایتمک لازم کلیوب انحق غیرت و اقدامی ارتیره رق کندوسندن اوست اولانه یتشمک وانی کچمکه چبالمق و دائما اقران و امثاللریله کورششمک و الحاصل کرک مکتبده و کرک مکتبک خارچنده رفیق لرینک قصور لرینی یوزلما مکتبک و نزاع و غوغا ایلما مکتبک و ایتشما مکتبک اقتضا ایلدیکی کبی مکتبک خارچنده وقوعبولان شیرلی درون مکتبده سویلشما مکتبک و کیسه لره طاء قلمامق و برکیسه بی ذم ایتمامک و فته کارلقده بولنما مق کرکدر . کذلک بر طاقل شا کرد مناسب دوشدکجه هر کس ایله دوستانه

محبت ایدوب زیاده عقللو اولئر ایله الفت ویرامز رفیقلرندن
مال درجه احتراز و محاببت اوزره بولنوب احق اولئر ایله
نسیتدن صاقنمق لازم کلور چونکه احمقلق و ملاحظه سزلق
کافه فناقلرک مبدائی اولان اطاعت سزلق بلیه سنی جلبه سبب
اولور .

شوراسی دخی معلومکنز اولسونکه بر ایو شا کرد هر کسه ایو
امثال اولوب خواجه سینه دخی کمال درجه محبت ایدر
و خواجه سی طرفندن ویریلان امر و نصیحتی کمال اطاعت ایله
قبول و بومقوله اولئان کافه اخطاراتدن اظهار تشکر ایدرک
بعضاً کوردیکی آزار و تکدیردن برکونه مرلدا تمسزین سکوت
و حجاب ایتک و خواجه سنی بر کیمسه یه ذم ایتدیرمیه رک کانه
کندی پدیرینی نه وجهله حمایه و ثنا ایدر ایسه خواجه سی
حقنده دخی او یولده حرکت ایلیمک اقتضا ایدز ایشته بیان
اولئان اسلوب اوزره حرکت ایدن چوجقلر حواجه سندن
الدقلمی درسلدن استفاده ایدر ایسه بو حال ابویتنک دخی
سرور و افتخارینی موجب اولور .

چوجقلر تعریفه حاجت اولمدینی اوزره رتب و مناصب
عالیه نائلیت اوپله حسب و نسب و ثروت ایله اولیوب
آنحقی تحصیل علوم و قون سایه سنده اوله جفندن بو سایه ده
فرومایه بر آدمک اولادی آنحقی پک بیوک رتبه لره نائل اولوب

دولت و ملتہ یک چوق خدمتار ایدہ جکی کبی جاہل و تربیہ سز
اولان زادگان ایسہ پدرلرینک براقش اولدقلری مالی مدت
قلیلہ نظر فسدہ تلف ایدوب عمرلرینی انواع ضروت ایلہ
یکوردکاری دفعتالہ کورلمشدر بونک ایچون خیرلو بدرك ترك
ایدہ جکی مبرات انجق صاغلغندہ اولادینہ کوزل تربیہ ایلہ
تحصیل معارف و کسب کمال ایتدیرمک اولوب حالبوکہ و قتیلہ
تربیہ و تحصیل ایتدیرلیوب ایلرودہ ضرورت چکدیرمامک
خیاسییلہ یا لککز مال براقق املندہ اولملاق محضایوک
حماقندر .

چالشمق

چو جقلر چالیشکنز زیرا بو عالمده کافہ ذی روح حرکت ایتمکله
مشغول اولوب چالشمقلہ کسب معیشت ایدر حتی آریلر وقوشلر
یوایمق و قرنجملر دخی قیشلق ذخیرہ لرینی طویلایمق والحاصل
هر بر مخلوق مقدر اولان رزقی تحصیل ایلیمک ایچون چالیشوب
چبالار و اورومجک کبی نحیف و ضعیف حیواننجق بیلہ اوفق
سینکمری صید و بو یوزدن تعیش ایتیمک ایچون آغ نسج ایلر
وبرمحلی بوزلمش اولسہ انی تعمیر ایلیمک کمال اقدام ایلہ چبالار
بوصورتده چالشمق هر کسک فریضہ ذمتی اولدیغندن جملہ نک
اول وظیفہ بی اجرایہ و نقای وجود ایچون اکل و شرب
تدارکنہ محتاجدر و بونلرک کافہ سی چالشمقلہ حصولہ کلور

﴿ بال آریسی ایلله اشك آریسنك حکایه سی ﴾

بال آریلری کونش طوغلادقن صکره قوانلرینی ترك ایدرك شكوفه زار یرلره و خیلی اوزاق محللره ککیدوب چیچکدن چیچکه قونهرق بال الوب طویلاقدن صکره قوانلرینه عودت ایلله بال پشکلرینی اعمال و انکله تغدی ایدرلرکه بو مثللو حیوانچقلرك حصوله کتورکلری نسنه نك قیمتدار و طاتلی اولسی چالشماری سایه سنده وجوده کلمکله سعی و غیرتک حاصل ایده جکی ماده و نتیجه نك بال کبی و بلکه ده طاتلی اوله جنی تعزیه محتاج دکلدرد.

بالعکس اشك آریسی ایسه تنبل و تن پرور اولدیغدن بوجنس آریلر انشای صیفده چیچکلر اوزرنده کچینه رك و اوینایوب جنبش ایدرك قیش ایچون اقتضا ایدن غدلرینی تدارکله مقید اولیبوب ایلروسی دوشنه مدکلرندن موسم شتاده بیه جک بوله . میوب تنبلک بلاسنندن کوز کوره آج آجینه تلف اولورلر . دیمک اولورکه زمان فرصتی تنبلک و کز مکه کچورنلر نهایتده بیوک راحتسزلکه و بلکه هلاکه کرفتار اولورلر .

﴿ میوه لی آغاج ایلله میوه سز آغاج ﴾

میوه لی آغاج اول بهارده چیچک آچغه لطافت کسب ایدرک چیچکنی متعاقب قادری مطلق قدرت بالغه سیله میوه دخی

ظهوپره کلوب کسب کمال ایدر و بویله میوه لی آغاجک هر کس
 باغچه سنده اولادی کبی باقوب صویغ و یروب تیمار یله اوغرا شور
 حالبوکه میوه سز آغاج ایسه جاهل و نادان بر آدم کیدر که بر
 شیء حصوله کتور مدیکندن کیمسه نک اعتبارنده اولیوب
 بالاخره قطع اولنه رق اودون دیو آتشلرده یقارلر بوکا بناء
 عاقل اولنلر میوه لی آغاج کبی هر کسک یاننده معتبر اولق ایچون
 علم و معرفت میوه سی یتشدر مکه سی ایلملیدر.

﴿ فضیلتو اولق ﴾

چو جقلر سزه نصیحت ایدنلر دوستدر فنایه ویرا مزلفه سوق
 ایدنلر دشمندر و ایو ایشلر انسانی شرفی قیله رق حضور قلب
 اعطا ایدر و فنا ایشلرده بولنانلر ایسه فناقلری سببیه دائم
 هر کسک نظرنده اعتبار و حضور قلب دخی بوله مازلر .

ایولککزی آرزو ایدنلر سزه نصیحت ویرنلدر . و فنا
 لغکزی ایستیانلر سزی طوغری یولدن یعنی باشند چیقار انلدر .
 الحاصل ایولر دائم اندامتن سالم اوله رق راحت و حضور
 بولورلر حالبوکه فنا لر ایسه دائم مکدر و ایشلر دکاری شیلردن
 نادم اولوب یایدیم شی عجیبا نه وقت دویسه جق دیهرک کیجه
 و کوندوز قورقو و یورک اوینامسندن قورتیله مز . چو جقلر
 قیمتلو وقتکزی بهوده ضایع ایتیه رک چالیشکزر که بو سایه ده
 راحت و هر یرده عزت و حرمت بولورسکز .

﴿ نظر عبرت ﴾

چو جققلر بو عالم قانیده هر شیئه عبرت نظریله باقوب ایولرک
لوتدقلری طریقه سلوک و دوامه غیرت و کوتورک مسلک لرندن
بانبت ایلمک کرکدر .

کنجک و اختیارلق انسان ایچون اولوب بر حال و قرار
رزوه بولمق جناب حقه مخصوصدر کنجک ایله کوزلک علم
هنرکی اولیوب مرور زمان ایله فنا بولور چونکه هر شی
نی اولدیغدن کنج و توانا کوردکلریمزی صکره مسن و اختیار
یوزلری بورشمش و بللری ایکی قات اولوب یورومک بی مجال
یلدینی مشاهده ایدرز بونک ایچون کنجکلکده چالشمق خیرلو
پیرلک حاضرلر یعنی پیرلک زمانده هر حالده راحت ایتمه
بب اولور .

﴿ تربیه ﴾

چو جققلر تربیه دینلان شی بر لالا مثابه سنده اوله رق جمیع
قائده طریق صوابی ارائه ایدر و برکیمسه نک تربیه لی اولوب
لمدینی طور و حرکتدن و روش حال و معامله سندن معلوم
له جفته بناءً اوله ریاکارانه ازیلوب بوزلمکدن بلا موجب کبر
عظمت کوسترمکدن و راحت طور میوب متوالیا قلدانمق و الیه
باخود قاشی و کوزیله اشارت ایلمکدن اکیلوب و یاخود کمال
خاوت ایله ایکی قات اولمق و یاخود باشی اکوب طور مق و یاخود

وقورانه قالدیروب دیک طومتق کبی حال وحرکتدن زیاده سیله
حزر ایدوب وجودی طبیعی طورشده طوغریجه طوتوب
بولندرمق آثار تربیه دندر هر نوقت بر محله واریلوب کیرلده
ایویر آرامق وهر کسک اوست طرفه کجوب اوتورمق بیولا
تربیه سزلکدر ویریره اوتورلدقده اوپله بی ادبانه اوتورمامق
ویا خود بولندینی صندالیه ویا خود قنبهیه ارقه سنی طیساماق
وایکی طرفه میل ایدوب صالناماق الحاصل یاننده بولثانی بر
وجهله تعجیز ایتماک کرکدر .

کذلک اوتوردینی یرده بجاق و دیزلرینی پک آچماق لازم
کلدیکی کبی پکده صقنماق وایاقلرینی صندالیه نک دکنتکری
اوزرینه دخی قویماق مقتضای آادبن اولوب واپله صیق
صیق وضعیتنی دخی دکشدیروب کاه باغداش قوروب وکاه
ایاقلرینی اوزاتوب اوتورمق خلاف آادب انسانیه دندر .

وهر کس اوتوروب طوررکن ایکیده برده بلا موجب
صیچرایوب ایاغه قالقماق وسائرلی قالدقلمی وقت آنلره
تعظیماً اوتورمبوب برابر قالقماق وبالابجاب بولندینی وضعیتنه
واحتسز ایسه صندالیه بی چکمکسیرین یواشجه وضعیتنی دکشد
یرمک لازم کلور وبر سوز سویلر ویا خود دکلر ایکن اوپله
ارقه سنی صندالیه بیتار کبی طیانوب طورمق بولندینی جمیعی
صایماق وتحقیر ایتک دیمک اولدیفندن بو منلو مغایر ادیب
حرکادن احتراز ایلملیدر .

کذلك اسمی ذکر اولنوب سویلنیلان کیمسه یی پرمنی ایله
 کوسترمک قبالق و تربیه سزک اولدینی کی برکیمسه یه اوپله
 اوزون اوزادی یه بلا فاصله کوزینی دیکوب نظریخی اتدن
 آرماق ویاخود بلانی یه اکوب متصل اوکنه باقمق دخی
 آدابک خلاقی بر حرکت دیمک اولور خلاصه کلام هند طاوخی
 کی قولطوقلرینی قالدیروب قبارتمق ویاخود سوز سویلیان
 کیمسه یه ارقه سنی چویرمک بک بیوک تربیه سزک و لیاقلرینک
 اوجیه خفیف بر صهرتده یوریمک خفیفک اولدینی کی
 اوکجه سیله مغرورانه کیتمک دخی معیالنددر .

باش دوز و طوضری طوتلملیدر و اوپله شاشقین شاشقین
 یکی طرفه چویروب دوندرمامک و بلا موجب وخصوصیه
 ثنای صحبتده النی صیق صیق باشنه کتورمامک و انای طعامده
 دخی باشنی قاشیمامق لازمدر پارمنی ایله بورتی قورجه لمق
 بیسلک اولدیغندن شو حال اکثریم یاننده بولنا نلری بحضور
 یده جکندن جبنده مندیلی اکیسک ایتامک ولزومندن چیقاروب
 استعمال ایلمک و استعمال ایلدیکی کی میدانه بر اقامق کر کدر .
 قاشلرینی چاتمق حدت ویاخود تحقیریه دلالت ایدر بر علامت
 اولدیغندن بومقوله حالانک تربیه لی اولان کورچک و بیوکلردن
 صادر اولسی لایق کوریه من اوکسوروب واقصرلدینی زمان
 مندیلی یوزینه طوتتمق و نزله پن طولای اوکسوروب توکورمک

ضروری حالاتدن ایدوکنندن او حالده یوزینی دوندیره رک
اصولتله مندیانه توکورمک آداب اقتضاسندندر .

ایکیده برده سموکنی چکمک عالمک منفوری بیوک بر
تریه سزاک اولدیغندن چوجقلر بو عادت قبیحه دن زیاده حذر
ایلملیدر و برده برون سیلنور ایکن او یله یک کورلدی ایلمامک
ویاننده بولنانی راحتسز ایتماک ایچون بروتنی سیرلر ایکن باشنی
برکیمسه اولیان طرفه چویرمک لازمکلور بر دعوت و جمعیتده
بعد الطعام هلال ایله اول جمعیت حضورنده دیولر کبی دیش
قارشیدیرمق لایق اولدیغندن دیش قارشیدیرمق مراد اولندیغنی
حالده تنها بریره چکیلوب قارشیدیرلمی ده چسپاندر .

آغزینی اکوب چارمقدن و طعام ایدر ایکن آغزینی یک
طولیدیرمقدن مجانبت اولنملیدر زیرا او یله آغز زیاده جه طولد-
ریلور و عجله اکل اولنور ایسه بو عادت ناس قتنده مذموم
اولدیغنی کبی اطعمه لایقيله چکننمیه رک بلع اولنه جغندن حفظ
صحت قاعده سنه دخی منافی و مخالفدر .

قیقه ایله کولمک مغایر ادب و قبالح اولدیغنی کبی بلا موجب
هر شینه کولمک دخی خفیفلک و ادب سزلکدر تحف بر حکایه نقل
ایدرک صحبتندن متصل کندوسی خندان اولق سامعینک پسند
و تحسینتی زور زورینه طلب ایلمک اوله جغندن شو حال بالعکس
دکلیانلرک تمیینه وبالذات کندوسنک دخی تریه سزلکنه باعث

جنى بديهيدر الحاصل نهايتنده مسخره لفه نتيجه ويره جك
له كلامر وائناى تكلمده هم جنسك تقليدنى ياهرق سوز
يلمك كې تربيه سزايكردن زياده سييله حذر اولمليدر .
زلرك قصورلرينه كولمك افعال قبيحه دن اولوب ابنائى
سك كالسزلكنى ذوقلنمك اكثر يا بالذات كندوسنك طور
مالى لوم وطمع ايتدير مكه سبب ويرر .

وبر كيمسه نك مذهبه مخالف سوز سويلمك وذوقلنمك
نه طوقور بر ماده اولديفندن غايت حذر اولمليدر ائناى محبتده
ت وخير كلملرني افندم سوزيله تعقيب ايتدير مك يعنى اوت
دم ديو . لسانى الشديرق نزاكت و تربيه اثرى ديمكدر .

ايكى كيمسه بيننده فيسلدى ايله جريان ايدن سوزلره قولاق
بروب دلكم واكلامغه چالامق آداب مخالفدر .

آز سويلوب جوق دلكم وموقعنده ونام وقتده سوز
ويلمك لازم كلاجكى كې بروقتده كندو چيقارينه سوز
سويلنمىوب سائرلك قابليتنى مدح وئناده بولمق وبرشى مدح
ولندينى زمان كانه هيچ برشى كورمامش كې كال تعجب
حيرت ايله بيان ايلمامك لازمدر .

● صحت و سلامت بدنى كوزتمك اصولى ●

چو جقدر صحت وجود وعافيت بدنه هرشيدن زياده محتاجز
زيرا جميع مصالح وجودك صحت وعافيتيله ادا اولنور .

صحت دنسلان حالت جناب رب العزتك عبادينه بيوك
احسانيدر انسانه وباجمله مخلوقه انك كبي دولت اولمدينى پادشاه
ربع مسكون وواضع قانون جتمكان غازى سلطان سليمان خان
طاب ثراه حضرتلرينك (اوليه دولت جهانده برنفس صحت كبي)
مصراع رعناسيله دخی بيان اولمشدر .

بوکا بناء بر کيمسه جسماً وروحاً جميع الم واضطرابدن
خالی اولدینی حالد کيجه اویقوسنی راحتجه کچورمش اولسه
شکرینی ایفادن عاجزدر .

ایمدی کمال صحتده اولان کیمسه نك اون ساعت وقتی بر
ساعت قدر کلدیکی کبی کیفسر اولانك دخی هر بر ساعتی اون
ساعت قدر نمند اولدینی کيجه نك خواب وراحتدن محروم
وکوندوزلری يتاقده آه وانين ايله وقتلرینی کچورن خسته لره
معلومدر بویله اولدینی حالد صحت اولینجه وارلنك نه حظی
اوله بیلور يتاقلرده اینم اینم اینلیان خسته لره مال واملاك ورتبه
ومنصب وذوق وصفا فائده ویرمز .

صحتك قدری خسته اولینجه بیلنهمز وصحتك امر محافظه سی
ایسه تداوی ايله تکرار کسب صحت واعاده عافیت ایتمکدن اسهل
وقولایدربونك ایچون صحتی محافظه ایتنه نك اصولی هر شیدن
اول بیلیمك لازمدر وحتی هر کس کندی وجودینك حکیمی اولمایدرب
سوزی عادتا صرب مثل اوله رق بتون کون سولنمکدهدر .

چو جقلر معلومکنز اولسونکه نوع انسان حیوانانندن زیاده
صحت خصوصنده برطاقم اسباب مضره ومهلکهک نک تاثیراته
متصادف اولور شویله که بر آدمک افراط درجهده طعام ایتمی
وهضمی کوچ شیلری یمه سی و بدن والبسه سنک طهارت
ونظافته دقت ایلمامی و وجود ترلی ایکن روزکاره قارشو
طوروب اوزرنده تری قورتمی وترلی ترلی طوکدرمه وبوزلی
صو ایجمسی کبی حالرده بولنمی کلدن نازک اولان وجودی
درلو درلو درده وعلتاره کرفتار ایتکه سببیت ویرر وهمد
پدر و والده و متعلقاتی دوچار محنت والم ایتمش اوله جفی بی
اشتباهدر خلاصه کلام خسته لقلری جلب ایدن شیلردن
صاقنمق وصحت بدنک محافظه سنه موقوف اولان اصولدن بحث
ایتمک لازمه دن اولوب بومثللو شیلردن بحث ایدن علمه فن
حفظ صحت دینور .

ایمدی فن حفظ صحت انسانه فائده لی شیلر ایله فائده سنر
ومضر شیلر نه لردن عبارت اولدیغنی بیلدیرر .

فن مذکور ایسه تجارب عیدده ایله بولنش و بیلنمش برطاقم
اصول وقواعد صحیه بی جامع بر علم نافع اولغله علم مذکور عافیت
دائمه ایله معمر اولمه نک اصول وطریقنی ارائه ایدر شوراسی
دخی خفی اولیه که اغدیه یعنی ییه جک واشربه یعنی ایجه جک
وهوا وحرارت وبرودت والبسه وسکنا واستراحت وحرکت
ایدن اشتغال ذهن ونوم ویقظه وامراض نفسانیه کبی شیلردن

هر برينك وجود انسانه نه وجهله فائده لری ونه صورتله
مضر تلری اوله جفنگك بروجه زیر بیانه ابتدار اولتور .

❁ اغديه ❁

وجودی بسلیان یعنی اعضاء بدنیه مزك جوهر واجزاء
مادیه سنه تحول وتبدل ایدن مأكولاتك جمله سنه اغديه تسمیه
اولتور . وجودك صحتی انجق اغديه نك بسیط وحد اعتدالده
اولسنه منوطدر یوخسه بو اصوله رعایت اولمندجه صحت وجود
وعافیت بدن ممکن اوله مز چونكه هر شيتك افراطی بغایت
موذی ومضر در حتی زیاده جه خام واولور اولمز میوه لری وبقله
وفصولیه ونخود ولحه کبی یللی سبزه لری وآبور جبور شیلری
وقتی وقتسز زیاده یمکدن اکثر معده وباضرق عفونته امتلاء
واسهال وحا کبی علتلر ظهوره کلور .

❁ لحوم ❁

لحوم حیوانیه یعنی اكله صالح اولان حیوان اتلرینك
اك معتبر اوللری قویون وقوزی وصفر ودوه وشكار آتیه
طاوق وبالق اتلرندن عبارتدر ایمدی علی العوم لحوم وجودی
بسلوب قوت ویردیکندن قوای بدنیه نك تعمیر وترمیمی
خصوصنده انسان هرشیدن زیاده لحومه محتاج ايسه ده افراطی

خود سبزه اولیهرق دائماً یالکز لحوم اکلای قان ایله
رای و بالجله اخلاط بدنیهی زیاده لشدیرهرك ذهنی و بدنی
، قیله جفندن بوندن بك چوق کیفسزلککر ظهور ایدر
ی اغدیه یالکز لحوم و یاخود یالکز سبزه حصر اولنمیوب
صره تبدیل ایتك و ایکسینی برلکده اولهرق قدر کفایه ده
سال ایلمك اقتضا ایدر .

بعض کیمسه لرك وجودی سبزه دن زیاده ات یمکله زنده لك
دا ایده چکی کبی بعضیلری بالعکس اندن زیاده سبزه یمکله
ودلرندن ایولك حس ایدر لر بونك ایچون هرکس کندی
ردینه الویروب الویره یه چك شیلرك فرق و تمیزینی
قه لرندن دها اعلا بیله جکندن اکا کوره ما کولات
رو باتلرینی اویدر مق اقتضا ایدر .

یازین و خصوصیه صیجاق موسملرده لحومه دائر اطعمه اشتها
تک آز اوله جفندن موسم مذکورده قیش موسمنده اولدینی
افراط اوزره ات یمامك وهضمی بطی اولان شیلرك کثرت
مالندن صاقتمق کرکدر لحومك اصول طبخیه سنك هضمجه
فائده سی اوله جفندن کلباس تینك هضمی یخینك هضمندن
، و غدا ئیتی دخی اندن زیاده در زیرا یخنی طرزنده طبخ
ن لحوم قوتی صویه ترك ایدر .

بالق و قوزی و طانه و طاوق جنسندن اولان اتلره نسبتله
ز و قوپون اتینك غدا ئیتی زیاده در و عمورطه ده غدا ئیت

خاصه سی لحوم ایله سبزه بیننده در سوتک غدائیتی لحومدن
دون وسبزه دن افزوندر .

﴿ بالقلر ﴾

بالقلرك نفاست لحمی دكزده وطائلی صوده اولدیغه كوره
تخائف ایدر مثلا طائلی صو بالغك انی كوشكجه اولدیغدن
هضمی دكزده صد اولتان بالغك انندن اسهلدر .

قالقان کیمسه لر ایله معدله رنده ضعف و صغندی حس ایدنلر
بغدا ی آتمکندن غیر ی آتمک اکنه هوس ایلمیه لر .

پک تازه و صغاق اولان آتمک هضمی بطی اولوب بونی هر
معدله قولایلق ایله هضم ایدمه یه چکدن پک رغبت اولمیه .

✽ چوربا و سوتلاج ✽

برنج چورباسی هر اس حقنده و خصوصیه چوجقلر و کثرت
اشتغال ایله و حودلری ریاده جه بوزیلان کیمسه لر غایت نافع
برغدا ی مخصوصدر زیرا چوربانک اکل و استعمالی وجودی
بسلیه چکندن ماعدا دمه دخی سرتلک ویره چکندن بدنک
وباضر صقلرک حدتی دفع و تسکین ایدر .

تارخنه واون و قولاق چوربالرینک شریه چورباسی قدر
هضمی خفیف اولدیغندن معدله ری ضعیف اولانلر مذکور
چوربانک اکنه پک هوس ایلمیه لر .

سوتلری ضعیف اولوب اکثر اوکسورکدن قورتلمیان
حقنده سوتلاجک هر وجهله فائده سی واردر اینک
سوتلر مرکب سوتنده شکر ماده سی ریاده جه موجود اولوب
غذائیه سی دخی سائر جنس سوتلرندن ریاده در و قویون
ایله کچی سوتنده باغ ماده سی افراط درجه ده بولنه چکندن
هضمی مشکلجه در .

خاصه سی لحوم ایله سبزه ییئنده در سوتك غدائیتی لحومدن
دون وسبزه دن افزوندر .

﴿ بالقلر ﴾

بالقلرك نفاست لحمیه سی دكزده و طاتلی صوده اولدیغنه كوره
مخالف ایدر مثلاً طاتلی صو بالغك آتی كوشكجه اولدیغندن
هضمی دكزده صید اولنان بالغك اتندن اسهلدر .

قیبالغندن ماعدا بالقلرك اكثر یسنگ هضمی براز صعوبت لوجه
اولدقدن بشقه زیت یاغیله پیشورلدیکی زمان هضمیجه دها
زیاده آغر اوله جغندن بو مقوله زیت یاغیله پیشمش بالقلرك
افراط اوزره اكلندن حذر اولمق اقتضا ایدر .

﴿ نان عزیز ﴾

نان عزیز یعنی اتمك ام طعام اولدیغندن بونك ازهر جهت
ایولكنه هر كس طرفندن دقت اولنمی اقتضا ایدر اتمكك
اعلاسی اونی خاص و مایه سی حد نصیبنده و خوری پشكن
اولانیدر بونلر ایله برابر جسمی دخی بك آغر ونه بك خفیف
ونه بك تازه ونه بك بیات اولمیدر .

بغدادی اتمکی سائر جنس اتمكلك جمله سنه مرجحدر چاودار
اپسه آز بسلر و معدیه كوشكلك و پرر بو سبیدن یکی خسته لقندن .

قالقان کیمسه لر ایله معدله لرنده ضعف و صغندی حس ایدنلر
 بغدادی اتمکندن غیرى اتمک اکلنه هوس ایلمیه لر .
 پک تازله و صجاق اولان اتمکک هضمی بطی اولوب بونی هر
 معدله قولایلق ایله هضم ایدمه جکندن پک رغبت اولمیه .

✽ چوربا و سوتلاج ✽

رنج چورباسی هر آس حقنده و خصوصیه چوجقلر و کثرت
 اشتغال ایله وجودلری زیاده جه بوزیلان کیمسه لره غایت نافع
 برغداى مخصوصدر زیرا چوربانک اکل واستعمالی وجودی
 بسلیه جکندن ماعدا دمه دخی سرتلک ویره جکندن بدنک
 و باضر صقلرک حدتی دفع و تسکین ایدر .

تارخنه واون و قولاق چوربالرینک شعریه چورباسی قدر
 هضمی خفیف اولدیغندن معدله لری ضعیف اولانلر مذکور
 چوربالرک اکلنه پک هوس ایلمیه لر .

صدرلری ضعیف اولوب اکثر اوکسورکدن قورتلمیان
 کیمسه لر حقنده سوتلاجک هر وجهله فائده سی واردر اینک
 و خاتون و مرکب سوتنده شکر ماده سی زیاده جه موجود اولوب
 خاصه غدائیه سی دخی سائر جنس سوتلرندن زیاده در وقویون
 ایله کچی سوتنده یاغ ماده سی افراط درجه ده بولنه جفندن
 هضمی مشکله جه در .

سوتلرک کافه‌سنده یوشادیحی بر خاصه اولدیغندن شکر
کیفسزلکرندسته استعمالی نافعدر فقط صیق صیق معده فسادینه
دوچار اولانلر حقنده استعمالی موافق دکلدیر .

﴿ سوتلی قهوه و چیقولاته ﴾

سوتلی قهوه ساده قهوه‌دن خفیف اولوب و وجودی
جزئی بسار ایسه‌ده افراطی بدنه کوشکک ویرمکله نحیف
البینه کیمسلر ایله چوجقار حقنده دواشی مضردر چای دخی
یوقیلدنلر .

چیقولاته کرچه قهوه یرینه قائم اوله‌بیلور ایسه‌ده مقویلاک
خاصه‌سنه زیاده‌جه مالک اولدیغندن معده و باغیر صاقلری صیقار
بونک ایچون مجرای هضمیه‌نک حدت و عفونتته مبتلا اولنلر
ایچون استعمالی مناسب دکلدیر .

﴿ چرز ﴾

بادم و فندق و جوزک طبیعتلری حار و هضم‌لری بطیجه اولدینو
کبی کستانه و مصرک دخی طبیعتی یللی و هضمی متعسرجه
اولدیغندن جمیع اوقاتده افراط اوزره اکلدن حذر اولنماید
الحاصل میوه‌لردن کافه‌سنک آج قارننه اکلی موافق اولدینو
کبی خام وقارت اولنلرینک دخی استعمالی جائز دکلدیر .

﴿ تَنْبِيْه ﴾

يَمَكَّة اَشْتَهَا يَوْق اَيْسَه يَاخُود مَعْدَه دَه آغْرَلَق يَغْنِي هَنْوَزِيْدِيكِي
شِي هَضْم اَوْلَمْدِيْنِي حَسِي اَوْلَنُور اَيْسَه يَمَامَك كَرَكْدَر زِيْرَا
بُو حَالَدَه يِيَه جَك يَمَك هَضْمَسَزْلَنِي وَيَاخُود آخِر بَر خَسْتَه لَنِي
دَعْوَت اَيْدَر .

اَطْعَمَه يِي يَوْمَزْدَن اَوْل آغَزْدَه اِيَوْجَه چَكْنِيُوب اَوْكُوتَمَك
اَقْتَضَا اَيْدَر زِيْرَا هَضْم كَيْفِيْتِي اَبْتَدَا آغَزْدَه بَدَأ اَيْدَر بَعْدَه مَعْدَه دَه
اَكْمَال اَوْلُور .

سَرْعَتْلَه اَكْل اَيْتَمَك مُوَاْفَق طَب دَكْلَدَر چُونَكَه اَطْعَمَه
سَرْعَتْلَه اَكْل وَلَايَقِيْلَه چَكْنَه مَكْسَزِيْن بَلَع اَوْلَنَدَقْدَه مَعْدَه دَه
صَقْقَدِي وَبَطْنَدَه يَلَلَر حَاصِل اَوْلُور وَوُجُودَك لَايَقِيْلَه بَسْلَمَسِي
بَك چُوق شِي يَمَك اَوْلِيُوب بَلَكَه اَكْل اَوْلَنَان شِيْنَك اِيَوْجَه
چَكْنَه نُوْب لَايَقِيْلَه هَضْم اَوْلَنَسْنَه مُتَوَقْفَدَر .

طَعَام اَنْنَاسَنْدَه اَعْتِدَال اَوْزَرَه صَوَايْچَمَكْدَه بَأْس يَوْق اَيْسَه دَه
طَعَام عَقِيْبِنْدَه اَفْرَاط صَوَايْچَمَك هَضْمِي تَعْطِيل اَيْدَه جَكْنَدَن
اِيُو دَكْلَدَر .

بَك صِيْجَاق وَيَاخُود بَك صَغُوق اَوْلَان شِيْلَرَك سَرْعَتْلَه
اَكْلِي مُوَذِي اَوْلَدِيْنِي كَبِي جَزْئِي تَعْفَنَه يَوْز طُوتَمَش اَوْلَان كَافَه
شِيْلَرَك آز وَجُوق اَكْلِي بَغَايَت مُضَرْدَر .

اَطْعَمَه يِلْدَت وَيَرْمَك اِيْچُون طُوزُوبُور وَصُوفَان وَصَارْمَسَاق

وسرکه و خردال و امثالی اولان مواد مفصلحه نك قدر كفایده استعمالنده هضمجه فائده اولور ایسه ده افراطی معده و باغرمه قلك عفونتی و بالآخره اعضای مذکور نك بطائنی موجب اولور طوق قارننه بك چوق قوشمقدن و زیاده درجه ده باغرمقدن حذر اولنماید زیرا بو حالده كثرت اوزره یورغلنق و یرن شبرك كافه سی موذی و مضر در .

❁ اكل و شرب حقنده رعایت اولنسی اقتضا ایدن ❁

❁ قواعد بیاننده در ❁

معلوم اوله كه اطعمه و اشربه نك مقدار و كمیتی مزه لچ و سنه و اقلیمه كوره تخالف ایدم جكندن هر بر شخص ایچون لزومی اولان اطعمه و اشربه نك مقدارینی تعیین و تحدید ایلمك ممكن اوله من .

بونك ایچون هر كس معده سنك قوه هاضمه سی بشقه سنه تن اعلا بيله جكندن مأ كولات و مشروباتی معده و قوه هاضمه سنه تطبیق ایتلیدر .

ایمدی هر بر شخص احتیاجندن زیاده یمكدن و ایچمكدن صاقنوب معده سی هضم ایتدیكى نوعی ترك و هضم ایدم بیلدیكنی و الحاصل مأ كولات و مشروباتك كافه سننده مزاجنه موافق بولدیغی اكل و شرب ایلمسی اقتضا ایدر اكرچه طعام

اولندقدن صكره باشنده سربستلك و بدنده خفت و ايولك
 و ذهنده كشايش و صفت حس اولنور ايسه بوندن اكل و شرب
 اولنان شيتك قدر كفايه و حد نصاينده اولديني و بونك عكسي
 اولهرق بعدالاكل والشرب وجودده اغرلق و ذهنده طورغونلق
 ونشئه سزلك و معدده طرفنده شيشكنلك و طولغونلني ايله برابر
 اويقو غلبه سي و قوعبولور ايسه بوندن اكل و شربك افراط
 استعمال اولنديني معلوم اولور .

نتيجه كلام اكل و شرب حقنده قاعده مقتضيه انجق سفره دن
 دها اكل و شربه اشتها و اقبال وار ايكن قالقمق و اوقات
 معينه ده طعام ايتك و معدده طولغونلق و اقدجه اكل اولنان
 هيتك هنوز هضم اولمديني حس اولندقجه بر شي ياممكن
 عبارتدر .

﴿ صو ﴾

صوكافه مخلوقاتك مابه الحياتي و جمله مشروباتك انفي
 اولديغندن حد اعتدالده شرب و استعمالی حرارت يديني
 تسكين و غذايي ترتيب و هضمي تسهيل ايدوب بونسز يشامق
 ممكن دكلدر وليكن افراطی معدديه ضعف و قوه هاضمه يه
 بطائت ايراث ايدرك بر چوق خسته لقلر ظهورينه سبيت

ر ر

بولور اكثر اجسام غريبه دن خالي اولدقلرندن بومقوله صولرك

شرب واستعمالی علک متوعه نك تولدینه بادی اوله بیلور بونك
ایچون کشی راست کلهدیکی صوی ایچمیوب ایوسنی ایچمك
اقتضا ایدر چونکه ایو صو ایچنلرك بدنلری قوی و صاغلام
و قسا صو ایچنلرك بالعکس صحت وجود و عافیت بدنلری مختل
و مشوش اولور .

شربه صالح اولان صولر بیکار و چشمه و چای و یغمور
صولرندن و غیر صالح صولر ایسه آجی قویو صولری ایله را کد
و بولانق صولردن عبارتدر .

صویك اغلاسی براق اولوب رایحه دن عاری و طعمی طائلی
و صابونی تیز کپورددر و بونك عکسیسی اوله رق صابونی تیز
و لایقيله کپورتمیان و قوری فصولیه یی کچ پشورن صولرده
کرج طوزلری محلولی بولنه چقندن بو جنس صولرك شربی
مضردر .

❁ هوا ❁

تنفسه هر آن و دقیقه محتاج اولدینمز هوانك صافیلکی عافیت
بدنی موجب و هوانك متوالیا آق جکرلره نفوذ و تأثیری بقای
حیاتی مستوجب اولدینندن آق جکرلره چند دقیقه هوانك
منع دخولی آئیده هلاک و تلفی مؤدی اولور .

بونکله برابر دروننده یشادینمز هوانك درجه کثافت و انبساطی
و حرارت و برودتی و رطوبت و بیوستی جهتلیله وجود انسانه

تأثیرات مخصوصه سی اولور ایمدی زیاده یوکسک اولان محللرک کثافت هواسی قلیل اولدیغندن بویله مواقعهه بالطبع تنفس کسب سرعت و حرکت قلب تزايد ایلیه جکندن آق جکر ابله قلب فنا حالده یوریلور بوسبیدن ضیق صدر و خلجان قلب علتلرینه مصاب و یاخود مستعد اولانلر اومقوله یوجه یرلرده و جبال اوزرلرنده ساکن اولیه لر .

هوانک افراط اوزره حرارت و صیجاقلنی وجودی زیاده جه ترله درک بدنه ضعف ویره جکندن بشقه قانک یئنه طوغری صعود و هجومی دخی موجب اوله جفندن موسم صیفک شدتلو صیجاقلرنده و خصوصیه زوال وقتنده اوزون اوزادی به کونشده کزمامک موسم شتاده ساکن اولنان اوطه یی دخی نهایت اون سکز و اون طقوز درجه حرارتدن زیاده تسخین ایدوب ایستماق اقتضا ایدر .

صفوغک وجوده سوء تأیری انحق جلدک سطحه قریب بولنان طمرلری بوزهرق حاوی اولدقلری قانی اعضای داخلیه به سوق و متوجه قلمسیله مذکور عضولرده سده و عفونت پیدا ایتدیر مسیله در .

بونک ایچون صفوق هوالرده آچیق و صاجق و خفیف البسه ایله کزیمک کار عاقل دکدر .

صاغلام اولیان هوانک مضراتی و صاغ و تازه اولان هوانک منافعی درکار و انسان ایسه ساکن اولدینی اوطه نک تجدد

هواسنه قويا محتاج اولديني بديدار ايسهده اويله قيو و پنجره لری
آچهرق حاصل اولان جریان هوايه قارشو کوکس و يروب
اوتورمقلق وجوده زياده سيله مضر در .

چو قفلر ايوجه معلومکنز اولسونکه اويله جريان هوا پيدا
ايدن گوشه و سوقاق باشلرنده و قيو ارالرنده و آجيق پنجره
اوکلرنده اکلنوب اوينامقدن و يوريلوب وجود تره ضرق اولدقمده
کوکسني و باغريني آجوب روزکاره قارشو طور مقدن زياده صاقمق
اقتضا ايدر .

زياده رطوبتلو هوانك دخي وجوده مضرتي اولور زيرا
هوانك رطوبت و نمناکلي ترشح جلدیهني عوق و تأخير و ترشچ
رئیهني دخي تشويش ايتمکله بوندن خناق و نوازل و امثالی مرضلر
ظهوره کلور .

زياده يبوستلي هوانك دخي وجوده کلی مضرتي اولور چونکه
هوا هر قدر حار و يابس اولور ايسه ترشح رئه اولقدر تزايد
ايدمرك آق جکرلره کرکی کې يبوست و قورولق عارض اولمقله
بو حالده نفس زحمتله النور وقان دخي بينه زياده جه صعود
و هجوم ايدمرك سر سملک و بعضا دخي سسکته علتی ظهوره
کتورر .

﴿ سکنا ﴾

يکي ياپلمش بر خانه يا خود تعمير اولنوب بوي و صواسی لايقله

نور و پامتن بر او طه ده ساکن اولمقلق بر طاقم مهله کی
منتج اولور .

کذلك سکننا مثله هواسی محدود و محفوظ بولنان محللرده
ساکن اهلان انسان و حیوان نفسانیه محال مذکور هک هواسی
تغیر و الحاد ایدر شویله که هر نفس ده هوانک مرکباتندن
اوقسیژن نام جزؤ هوا اخذ اولنه رق بدله تنفسه غیر صالح
اولان حامض قاربون اسمیله بر غاز ترك و كذلك موم و لامبه
و قندیل و غاز ایقاد اولند قیلرنده بولر هوایه حامض قاربون
نام بر غاز مهلکی اعطا ایدم جکلرندن بو مقوله محللرک هواسی
کسب فساد ایلر بولک ایچون اره صره پنجره آجیله رق سکنانک
تجدد هواسنه دقت اولمق و طارجه محللرده غلبه لک یا تمامق و یتاق
اوطه لرنده قوقولی چیچک بولندر لمامق اقتضا ایدر .

کذلك اوطه و سائر قبالی محللرده کمور یا قمامق و بو مقوله لرده
کمور قوقوسندن کمال درجه صاقنمق لازمدر زیرا قبالی بر محله
کمور قوقوسی انسانی تلف ایدر .

﴿ریاضت بدنیه﴾

تعلیم و حرکت بدن ترشح جلدیه بی تسهیل و قوه عضلیه بی
تزیید و ذهنی ایقاز ایدم جکلندن بولک حد اعتدالده اجر اسنده
وجودجه پک چوق قائده کسب اولنور نتکیم اثرده وارد

دونيله وباش ياصديني بر مقدار يوكسك اولديني حالده اوزانوب
ياتلقدمه راحت زياده اولور .

مدت نوم مزاج وسن وموسمه كوره تخالف ايده جكندن
سنلري يكرمي بش ايله قرق بش ييننده اولنلره يدي ساعت
وكنجلره سكر ساعت وجو ققلا ايله قادينلره طقوز ساعت
واختيارلره التي ساعت اويقو كفايت ايدر .

اويقونك كفايت ايتديكنه باشديجه علامت انجق قبل النوم
انسانك اوزرنده اولان ثقتك بعد النوم زائل اولوب تكرر اويقويه
ايستك واحتياج قالماسيدر .

﴿البسه﴾

البسه دنيلان شي وجودي قيشك برودتنك وياذك حرارتك
تأثيرندن محافظه ايده جكندن قيشين صيچاق ويازين سرين طوتار
البسه اكسانه رغبت اولنليدر .

وجودي جندره يه قويارجه سنه طار وصيقي البسه اكساني
جولان دمك واطراف اعضائك سربست حر كاته مانع اوله رق
وجوده مضرت ويره جكندن بو مقوله طار البسه يه رغبت
اولميه البسه مملكت وموسمه كوره اويغون اولميدر يعنى صيچاق
مملكتلرده بولجه وسرين طوتان وصغوق مملكتلرده براز طارجه
وصيچاق طوتان البسه اكسا اولنليدر ويك آغرو صيچاق طوتان

البسه وجودی زیاده درلدهرك بدنه زبونلق ایراث ایدم جگندن موفق طب دكلدر .

آنحق بیوجك سنلرده اولنلرك جلدی بالطبع صیقیشوب اخلاط بدنیه سنك دخی حرارتی كنجلكدی كی كبی اوله میه جغندن بومقوله بیوجك سنلرده اولنلر حقنده صیجاق طوتان البسه نك اكسای مناسبدر .

سهولته درلیان سمیز آدملر ایله صدر ونزله علتلرینه مستعد اولان کیمسه لرك همه حال ات اوزرینه فانیله طاشیمسی اقتضایدر . زیر حرکت ایله تیز درلیان کسه نه لرك وجودی سهولته برودتك تأثیرینه دوچار اوله جغندن بومقوله لر حقنده فانیله ویلك کیمك خیرلودر .

یموق بزی کوملك در ایله اصلاندینی وقت سائر جنس بزلر کبی دری چارچابوق بخاره منقلب ایدم مدیکی کبی وجودی اختلاف هوانك مضرت وتأثیرندن محافظه ونزله صدر ونوازل مثللو اولور اولمز کفیفسزلکلردن وقایه ایدم مدیکی کبی جزئی صفوغك تأثیریه قانلرنده راحتسزاق حس ایدنلر واسهاله مستعد بولنلنلر و بل اغریسی چکنلر قارننه فانیله قوشاق صارمق اقتضایدر .

﴿ آیاق قابی ﴾

چوجقلر معلومکز اولسونكه جناب واجب الوجود انسان

حيوانات سائر مدن نطق ايله ممتاز بيورمش اولديني کي حيواناتک
دخی اسباب محافظه وجوديه لرني و احتياجات ضروريه لرني
بيله بالذات تدارکدن معرا اوله رق يوقدن وار ايتمش اولديني
کونش کي آشکار و انسانک ايسه احتياجاتک بعضيلرينک
تدارکيچون جنسنه محتاج ايدوکی بدیداردر.

مثلا آياق قاي مقامنده حيواناتده طرناق و سائر موجود
اولوب لکن انسانک شرف خلقي و مزيت فطرتي سبيله
حيوانات سائر مثلو چلاق آياق ايله کزیه ييلمسی قابل
اوله ميه جفندن قوندره و يمني و پوتين و چزمه مثلو آياق قابلي
انسانه مقتضي در زيرا آياق قاي ارضک برودت و رطوبت
و حرارتدن محافظه و آياق آلتنده قضارا بولنان سيوري کيمک
پارجه سي و چيوي و جام قيريغه بکزر اشياي جارحه خارجه نک
تهلکه لرندن حايه ايدر.

آياغه کي لان شي پک ککيش اوليه که ککيش اولور ايسه
آياغه ملاصق و او يغون اوليه جفندن حالت مشيده چيقوب
صاحبه زحمت ويرر و طار دخی اوليه که آياق و پارمقلره
صيقندي و يروب ناصور و وجع کتورر.

چورابک ياز و قيشده اولان محسناتي بديهيدر بوسيدن
يازين سرين و قيشين صيحاق طوتان چوراب کيمک و يازين کي لان
چورابلر تيزجه کيرلنه جکندن صيقجه دکشديرلمک اقتضا ايدر.
الحاصل بقراط حکيمک وصيتي اوزره آياغه ايصير نسنه

کیمک کرکدر زیرا ایاقلرک برودتندن سانجو ایله معدده و باغیر صق و باش و کوکس و آلات بول علتیری پیدا اوله جفتندن یالن آیاق کز مامک کرکدر .

﴿ نظافت و طهارت ﴾

نظافت و طهارت صحت بدنک اساسی دیمک اولدیغندن خصوص مذکوره دقت و رعایت اولنق لابد و لازمدر طهارت خصوصنده قصور و قیدسزاق ایله کوسستریله جک معذرنک بروقتده قبولی جائز اوله من چونکه بدنمزی ستر ایدن جلد مسامات نامیله قالبور مثالی برچوق دلکیری محتوی اولدیغندن اشبو مسامات و دلکیردن دائمی صورتله و لایتنقطع در اسمیله بر رطوبت ترشح ایدرک سیزار و رطوبت مذکوره ده محلول حالنده یاشقان بر ماده موجود اولوب درک مائیتلو قسمی سطح جلددن نجر ایتدکجه مزبور یاشقان ماده باقی قالدق سطح جلد اوزرینه زملق کبی بر روغن حاصل ایتدکجه بونک اوزرینه خارجدن کلوب قونان غبارلردن بدنده کیر دینلان شی ظهوره کلور ایمدی اشبو کیر جلدیمزی تحریک ایده رک وجودی کیجشدیروب راحتسز ایده جکندن ماعدا مزبور کیر تمیزلنیوب تراکم ایلدکجه مسامات جلدیه نک منفذ و آغزلیخی دخی سد ایده رک بو حال درک عوق و تأخیر و حبسنی موجب اولوب

بوندن اکثرا کل واپوز و طوزلو بلغم و امشالی علل جلدیه
ظهور ایدر.

بونک ایچون صیق صیق حمامه سوینوب کیسه و صابون
ایله وجودی تمیزحه بیقماق و تمیز چامه شوی کیمک لازم کلور
پسلك ایچنده یکی اثواب کیمکدن ایسه تمیز اولوبده اسکيجه
البسه کیمک دها خیرلودر زیرا اوستی و باشی کیردن قوقان
پیس جوجقلاک یانلرنده بولانلر تعجیز اولنه رق نفرتلری
موجب اولور الحاصل تمیزلك ایماندندر نظافت و طهارتک
حال سختده اولناره فائده سی اولدینی کبی بونک کذلک مریضلر
حقنده دخی نفی انکار اولنه مز بناء علیه برخسته دیرلده
ویا خود چامه شوی کیراندکه بونک دکشدریلمسینه بر محذور
اوله مز فقط کیدریله جک چامه شوی نمناک اولیوب قورو
و براز صیجاق اولسی شرطدر. وجودک صیقه صیقه
غسليله تبدیل چامه شوی ایدرک بدن و البسه نک پاککنه دقت
اولنق لازم کلدیکی کبی ساکن اولنان محک طهارت و نظافته
دخی بشقه جه دقت اولنق اقتضا ایدر. زیرا بمض فنا حا
و کیفسر لکلر سکنازینک طهارتنه دقت ایلمیانلرده ظهور ایدر.

﴿ حمامه صوینق و صویه کیرمک ﴾

هیچ بروقده طوق قارنه حمامه کیرلما لیدر زیرا معده ده

هضمسزلق ظهور ایدر بونک ایچون حمامه طعامدن اول
ویا خود طعامدن اوچ دوت ساعت صکره کیرلایدیر و حمامه
کیرلادکه اوزون اوزادییه اوتورلیوب تیزجه ییقسانیلوب
جقيله جنی زمان وجود حاولو ایله ایوجه صاریلوب صفوغک
تأثیرندن محافظه اولتیق و دری آلیشوب لایقيله قورومقیزین
عجله البسه اکتسا اولتیه رق طشره چیقمامق و حمام عقینده
روزکارده کزمامک اقتضا ایدر بک صیجاق حمام و خلوتلرده
اوتوروب صیق صیق ایچرودن طشره چیقوب کیرمک
مضر اولدینی کبی داخل حمام و خلوتلرده براز زیاده مک
اولندقدمه اکثر ایچ فنانی و باش دونمه سی و کوز قرارمسی ایله
کوکل بولاندیسی و بونی مته اقب بعضاً قانک یینه طوضری
زیاده جه صعود و هجوم ایلمسندن معاذالله سکنه علتک ظهور
ایلدیکی واقعدر بونک ایچون بو درجه لرده حمامده اوتورمقلق
عین خطادر.

دکز و سائر صفوق صولره دخی طوق قارننه کیرلمامک
اقتضا ایدر موسم صیفده دکره کیرمک مراد اولندقدمه ضروب
شمسدن براز اول کیرلمسی حساباندر.

ایمدی دکره بستیون کیرلمزدن مقدم ابتدا اللریخی بعده
الاريله یوزیخی و بوندن صکره سدریخی اصلاده رق آشدیردقدن
صکره بستیون کیریلوب چیققجه قدر راحت طورلمبوب حرکت
ایدوب چباله مق لازمدر.

نملندن ییقار و بوکا ایسه تسلیمت بخش اولان شیر ایله تحفیف
ایتمکدن بشقه چاره اوله من بر قه اردم بولمقلق انجیق واحب
تعالی حضرتلرینه مخصوصدر و مقتضای قدر نوع بشرکاه طالع
سمیده و کاه نحوسته کرفتار اوله جفدن انسان کامل بونلرک
هیچ بریسی ایچون نه آشوری مسرور ونه ده بک مکدر اولمق
لازم کله جکنی جوجقلر بیلملیدر .

﴿مراق﴾

تصورات ذهنیه نك متوالیا بالکنز بر شی و بر ماده اوزرینه
سابلنوب قالدی قاعده حفظ صحتته منافی و بالعمکس بو تصور اولمک
تنوعی موافق حکمتدر چونکه ذهنک برشی اوزرینه سابلوب
اوشی دائما قورمق و بالکنز امک اوزرینه صرف افکار ایتمک
مراق علی ظهوره کتوررکه بو مقوله اهل مراقق قوه
هاضمه لرینه بطائت و وجود لرینه ضعف و اعصاب و سکر لرینه
کسل طاری و اخلاط بدنیه سته فساد عارض اوله رق مجرای
هضمیه لرینه رباح استعلا ایدر .

قورندی دخی مراق مثللو منافی حفظ صحتدر چونکه
قورندی آلام و اکدارک مو حدی اولدیغدن بو مقوله قورندیلی
کمسنه لر دائما حال بد بختدری دوشنوب در خاطر ایتملرله بر
وقته الم و ککردن سالم و راحت اوله مزالر .

﴿ عدم اعتدال ﴾

هر شيك اعتدالده خير وافر اطنده شر ونداوت كوريلور.
حتي عالمك ديلديكي سرور و سوبجك بيله افراطی وجوده
مودی و ضرر .

بو عالمده انسان ايچون اقتضاد نفس ايله حد اعتدالده حرکت
بدن و اشتغال ذهن کي حکيم حاذق اوله مزيرا بوايکي شي
بنای صحتك اساس قویسی اولدینی و بوکا رعایتسزلکدن پک
جوق کیفسزلکدر نشأت ایلدیکي مجربدر .

ایمدی هرکس جان کي قیمتلو اولان صحتك امر محافظه سی
ایچون اکل و شرب و مشاغل بدنیه و تصویریه و نوم و یقطه
خصوصا بيله جمیع اموره دائما اعتداله رعایت و هر برشيک
افراطدن محاببت ایلمک قضیه سی هیچ بروقنده ذهندن چيقار.
ماملیدر . ايشته کتب متعدده اوزره اوزون اوزادی یه یازلمش
اولان فن حفظ صحتك زبده سی مارالدر ایکی چفت سوزدن
عبارت اولوب اجرایی دخی اسهلدر .

اطباک لایمد ولا یحصی کتب طیه ده یازلمش اولدینی بونجه
عالی و امراضك سبب نشأت و ظهورینی اقدجه کوستریلان
قواعد مختصره حفظ صحتك ناسك رعایت ایتمدیکنه عطف
و حمل ایلیه رك عال مذکوره حقلرنده درلو درلو دوا و علاجلر
وصایا ایدرلر ایمدی اطباک شو قوللرینه باقیلنجه مارالدر

فقالقلى احرابه متجاسر ايدر وقوتى دخی الزاله ایده جکندن
سرخوشلر درست یوریه میوب ایکی طرفه ییقيله رق کیدر
وتیز تیز دوشر بوندن طولایی انواع فلاکته دوچار اولورلر
خلاصه کلام نیجه عاقل و ذکی آدمک مسکراته مبتلا اولوق
حسیله عقل و دکاهی حق و بلاهته مبدل اولدینی مع التأسف
کوریلور اکرجه سرخوش اولمانغه چاره آرانیلور
ایسه باشلیجه چاره سرخوشلرک حاللرینه باقوب عبرت
المقدر .

جیغاره ایچمهک و جودجه اولان مضرتی شوبله طورسون
اکثری صبیانلری پدر و والدهلری تونون ایچمهکدن منع
ایده کلدکلرندن چبوغک تدارکی جیغاره یه نسبتله تکلفلی بولدینی
جهتله جیغارینی اطفال کیزلوجه استعمال ایتمکی قولای
بولدکلرندن شو حال چوجقلری حین صباوتلرنده توتون ایچمهک
الشیدیمعه بروسيله اولوب انیشه رق اکثری چوجقلری کسب
کالدن محروم ایدرک تضییع اوقات ایلمه لرینه سببت ویردیکی
معلومدر . ویرده پدری و یاخود والده سی کورمسون دیواکسزین
اوزلرینه کلدکلرینی سزدکلری انده کوسترمامک ایچون جیغارینی
الندن راست کلدیکی بره و بلکه اوطده یصديق ویتاق
ارقه لرینه اتمغله اکثر اخشاب بنالرده حریق ظهورینه مؤدی
اولدینی نابتدر پدر و والده لر چوجقلرینی شو جیغاره می یاقیور
وجبوغه آتش آلیور دیهرک جیغاره یه الشیدردقلری دخی

وارسته قید اشتباهدر ایمدی بویلهبی لزوم وبی فائده شیرله
الشماق ده خیرلودر .

﴿ دیشلر ﴾

معلوم اوله که دیشلرک اوج درلو نفی اولوب اولکیسی
فک حسن و لطافتی وایکنجیسی لفظی درست و عیسز ادا
ایستیرمسی و اوجنجیسی ینله جک شیرلی لایقيله اوکوتدیرمسی
قضیه سندن عبارتدر .

دیشلر تقدیر زیاده نقصان اولور ایسه هضم اولقدیر عسرتله
اجرا اوله جفندن انسان اکل ایده جکی شیئ تقدیر ابو جیکر
واوکودر ایسه معده اکا کوره زحمت چکمکسزین لایقيله
وسهولت ایله هضم ایده رک کوزلجه بسنور بولک ایچون انسان
دیشلرینک کوزلجه محافظه سی قیدنده بولنسی اقتضا ایدر
دیشلرک تمیزلکنه دقت اولنماقدن رفته رفته سیاهلنور واتلرینه
عفونت کله رک صالانمق وتعفن پیدا ایدرک نتیجه کلام برشینک
دیشه چارپوب اورمسی و دیشله سرد شیرلک قیرلسی وسیجاق
طعام عقینده صفوق شیرلک و یاخود صفوق برشی عقینده
سیجاق شیرلک اکل و شرپی و پک اکشی و یاخود طاتلی شیرلک
دوام واستعمالی و دیشلرک لایقيله غسل اولوب تمیزلنماسی
کیفیتلری اکثر دیشلرک خرابیه بادی اولور بوسبدن دیشلری

مسواک ایله تظهير و تنظیفه دقت ایتمک و سرد شیلر قیرلماق
اقتضا ایدر .

✽ اخراجات و افرازات ✽

اکل اولنان اطعمه حد تصابنده هضم اولسه بيله بيله ایکی به
منقسم اوله رق بوايکی قسمت بری یعنی کیلوس اسمیه مسمی
اولان قسم لطیفی آریلوب قانه واسیل و باقی قلان دیگر قسم
ثقیل و غایطی ایسه باغرسقلدن مرور ایلدیکی ائشاده مارالذکر
قسم لطیفندن تمایله آریله رق قاذورات حالی کسب ایدوب
طشمره دفع اولور .

ایمدی اطعمه نیک کیلوس اوله رق آریلوب قانه قاریشان قسم
لطیفی ائشدا بویرکلرندن مرور ایدهرک بوراده دخی برقات
تصفیه اولوب ابریلان قسم ثقیلی منایه نزول وادراز اولوب
طشمره اخراج اولوب نائیباً قانده باقی قلان مارالذکر قسم
لطیفی غدد رضاییه و جسمیه ده دفعه تصفیه اولوب آریلان
قسم ثقیلی سالیه و کوز یانی و سموک اوله رق جیقار الحاصل
آنفا اشعاریمز وجهله اطعمه دن آیریش اولان قسم لطیف دفعاتله
تصفیه اوله رق احزای غلیظه دن کاملاً آریله رق و وجودی
ترمیم و تعمیر ایتمک صالح و بدنه نافع بر حال صافیتده اولدینی
حالده قان ایله مخلوط بولنور کذلک بالذات قان دخی ترشح

خالدیه توسطه امد اتصاف، مشتمل اولدی غیر معید شیلرک
کافه سدن تحاص اوغش بومور .

❁ موسملر ❁

سه دوت . . سه تقسم او بوب هار و کور و یار و قیش
موسملردن عما ندر .

❁ هار موسمی ❁

اشو موسم سهك اك لطف برده اولوب بو وقته
شمس درون ارضی تسجس اندهرك سامات حالدور و سطح
ارض رمرد منلی بشلادورکه بوبر اسن دخی روحاً و قلباً
وحماً رابولک وشنه حه ادر

❁ یار موسمی ❁

یا موسمی حلو . ه اشجار و ساتات کسب قوت ایلیرک
چیچک آچوب نعدمه . و ر و موسم مدکورده وجود انسان
زیاده جه قوت و قدار حسن ایتمکه باشلار و سائر موسملره سبتله
اولور اولر هسته قلمر کثرت ایله و و عومر ایسه ده ینه
وجودی کثرت اشتغال ایله یلک چوق یورماق قصصا ایدر
زیرا بو موسمه کثرت حرکته در ریاده جه حاصل اولوب درک

افراطی ایسه بدنه ضعف ایرات ایدر کذلک مذکور موسمه
شمسک شدت حرارتی تأثیرندن دخی غایت حذر اولملیدر .

﴿ کوز موسمی ﴾

کوز موسمنده آغاچلر یا افریجی دوکهرک حسن واطاقلری
ضایع ایتمک باشلر واسانه فیش موسمی چوکه رک قوایه
دخی کسل و بطائت عارض اولور و بو حال موسم مارده قدر ممتد
و بعده دفع وزائل اولقله اعصاء بدن بکدن قوت بولور .
قوی البیسه و مختلری کالده اولان کسنه لر کچه کوز
موسمنک اول درجه لرده تأثیری اه له منر ایسه ده فقط بو موسمنک
حالی نجف و حاجز جلیمنر و امراض مزمنه ایله وجودلری
ایرامش و یاخود خسته لقدن بکی قورتلش کسنه لر حقنده
تأثیری شدتلوجه اوله جفندن بو مقوله کسان کوز موسمنک
تأثیرینه برار کوج متحمل اوله بیلور و بو سببه مبنی خسته لقلر
زیاده لشور الحاصل موسم مذکورده حما و اسهال علتیرینه
استعداد زیاده جه اولور بونک ایچون وجوده زیاده جه دقت
اقتضا ایدر .

﴿ قیش موسمی ﴾

قیش موسمه ک خلایقه آغاچلر کلاملا لطافتی ضایع اید
ال . . . . .

وهر کس قار و باران و روزگار و صفوقدن راحتسز اولور .
ایمدی موسم شتاده انسان وجه دینی و نالیدیخی و ایاقلریخی
صفوغک ورطوبتک تأثیرندن محافظه ایتمک خصوصنده زیاده سیله
دقت ایلمسی اقتضا ایدر .

چوجقئر (العلم علما ن علم الابدن نم علم الادیان) حدیث
شریعی ماصدقچه بورایه قدر هر شسیدن افصل بولنان علم
ایدانن حفظ صحت و سلامت بدنییه دأر اقتضا ایدن قواعد
صحیه نك ندن عبارت بولیدیخی شرح و ایصاح اولندی شمدی علی-
طریق الاختصار بر مقدار عقائد دینییه و بعده حسن اخلاق
وتربیه والحاصل وظائف انسانییه دأر شیلرک بروجه زیر
ذکر و بیاننه بدأ و مباشرت اولنه جقدر .

﴿ عقائد دینییه ﴾

چوجقئر معلومکز اولسونکه انسان ایچون اول باول
اوکر نسی اقتضا ایدن معلوماتک الک افضل انجیق جناب واجب
تعالی حضرتلرینک وار اولدیغی و بر اولدیغی بیلیمکدر .

ایمدی ذره جه عقلی اولنلر الله تعالی حضرتلرینک وارلقی
بر اوفاق ملاحظه و دقت ایله دخی بوله بیلورلر شویله که برکیمسه
کز لجه انشا اولمش بر بنایی کورد کده بوبنا کندویه یایله رق
وجود بولوب بونک البسه بانسی اولان بر قلفه و یاخود

مهندسی اوله حق مذکور بنانك كاغد اوزرينه رسمى ترسيم
ايتدكدن سكرم دولكر وعملهك اول رسمه تطبيقاً بوياني انشا
ايلملايله وجود بولديغنى فهم وادرائك ايلر و بو عالمده مصنوعاتدن
هيچ بر شى بوقدر كه كندو كندويه . حه د بوله و هر بره مصنوع
برصانعك اليه حصول بولديمى حى . آشكاردر هر بر صانعك
قدرتى مصنوعاتك كمالايله تقدير اولور بويله اولديغنى حالده
عقول بشريهك خارخنده اولان حيرت افزا علم وكائناته چشم
انصاف ايله نظر دقت اولدقدده دنيا خاق اولنه ليدن برو
سماي تنوير ايدن لايعد ولايغصى نجوم واجسام سماويهك
لا تنغير برقانون الهى اوزره حرّك ايتكلرى واحرام سماويه
نسبتله ذره قيلنده اولوب اوزرنده ساكن اولديغمز كره
ارضده بونجه موحودات و دروننده بولسان كونا كون
معدنيات و قعر دريده اولان ب حد وبى پايان مخلوقات عجيبه
وغريبه وازان جمله نسخه كبرى عد اولسان نوع بشرك
قصورسز اولان تراكيب بدنيهسى واعضا واخشايرينك وصفه
كلز وعقل ايرمز اولان حل و شان و افعالى و بوكى لانظير
شيلرك كافهسى منلى و شرئى اولميان بر صانع حقيقينك قدرتيه
وجوده كلديكندن بونك اوررينه ارتق الله تعالىنك وار
اولديغه بشقه دليل ارامق اقتضا ايتمز هر نرمله باقله الله تعالى
حضرتلرينك قدرت الهيمسى نمونهسى كورلمكده ايكن
كوزلرينى ضلالت قابلامش اولان بعض دينسز واعتقادسز

دلائل عقلیه به لایقہ امالہ دقت ایده مامت ملاسه سیله معاذ الله
جناب حق وار لغه قال وشر ویا هم بوله بر ماضل اعتقاددن
نه فائده وحق اعتقاددن نه ضرر کور لر هار حنا حق
جمله بی بومقه له ذهاب ماضلدن مصلحت سیوره .

جو حقلر جمله مخلوقات و موجوداتی یوفدن وار ایدن و شریک
و نظیری اولیوب رمان و مکادن مزه و عبادته لایق و مستحق
اولان حباب واحب و الوجودک نوع شره عنایت واحسان
بیوره ش اولدینی لایم و لایخصی اعمت بردن بری دخی کوزدرکه
اشیای کورمکه مخصوص بر آتندر آنجق جناب باری بی بو عالمده
مشاهده ایتمک ممکن دکدر ایشه بو امکا سزاق ایله برابر کورمش
کبی وجود الهی به وسعت ذاتیه و شویته سینه و ملائکه کرام
و پیغمبران عظام حصراتنه و کتب منزلیه و قیامت و جنت
و جهنمه ایمان ایده و ایشامق مطبوعه اورریمزه فرضدر .

معلوم اوله که مخلوقنه قوه بصیریه احسان بیوران بر خالقک
کورماسی و قوه سامعه عنایت ایدن بر صانعک ایشتمامسی
و علم اعطا ایلان بر علام الغیوبک بیامامسی محال اندر محال
اولدینی هر صاحب عقل غندنده مسلمدر حباب حق هر شی
کورر و ایشیدر و بیله فقط بو کورمک و ایشتمک و بیامک بزمکی
کی اولیوب دات صمدایه سینه مخصوص کورمک و ایشتمک
و بیلمکدر خدای متعال حضرت تباریک و تباریکه رحمت و عنایتی
بحساب اولدینی کی عذاب و عقابی دخی شدیددر جمله من

روز جزاءه اعمال و اعمال مزدن مسئول اولوب هر بر لریمز مختلف درجه لده مکافات و محازات کوره جکزه دنیاده ایکن هملریمز خیر اولورسه مقابلنده احسان و رحمت الهیه و شر ایشلر ایسک قهر و غضب باریه اوغرایه جغمز مقرر در .

بورالری بیله رک نفسمز ایله شیطانه متابعت ایدوب هوا و هوسله ورطه جزایه دوشه کدن خوف اوزره بولنلیمز چو جقدر حق تعالی حضرت تیرینک وحدایتیه یعنی برلکده ایمان ایدوب هر بر اوامر الهیه تمایله اطاعت و نواهدن بجانب ایتملیدر دائماً تضرع و نیاز اوزره اولوب جناب حقدن توفیق و هدایت طلبنده بولنلی پیغمبریمز اقدمز حضرت تیرینک طرف حقدن مأمور بیورلدینی تبلیغاته و سنن سنیه سنه اتباع ایله طریق صلاحدن آیرلامالی لذا نذ دنیویه ایله ایکی کونلک عمرده شیریندماغ اولمق ایچون انواع معاصی بی اختیار وار تکاب ایتمکدن بغایت احتراز اوزره اولمی دین مبین احمد دیده ثابت قدم و متین اوله رق کشی دینی جانندن عزیز و محترم بلعلی و دین حقنده اصلا فنا سوز سویللامالی حدای متعال حضرت لری قوللرینه طریق صواب و نجاتی کوهترمک ایچون بونجه انبیای عظام حضرتاتی و قرآن کریم و تورات و انجیل و زبور کبی کتب مقدسه کوندردی که جمله سی حقدر و بونلرک کافه سنه اینانمق هر اهل ایمان ایچون فرضدر قرآن کریمک حکم جلیلی قیامته قدر باقیدر دین بر حاکم عادلدر که مؤمن و موحد اولنلری جمیع

ناله کردن منع ایدر و بر کسسه ظالم و جبار بیله اولسه دین مبین
 سایه سنده بغیر حق دیگر بر کسسه به فالتی و کوتولک ایتیه جکندن
 بشقه البدن کلدیکی مرتبه به همجنسسه شفقت و مروت حق البدن
 براقز . الحاصل جمیع فانی دینسز انکدن نشأت ایدر یوقاروده
 دخی سوبلدیکمز و حمله خاب حقت و حدایتنه و قدرت و عظمت
 الهیه سسه ایمان ایلملی کوش و یلدیزلرک دونوب طولاشمسی
 و کیجه کوندز اونسوی و بار کاندده آناجلرک یشلنوب درلو درلو
 میوه لر ویرمسی متعاف قیش فدیلی کلدکده قار و یاغور لر یاغسی
 و الحاصل بونجه موج دات و هیچ بر شینک دیگرسر شینه
 بکنزه امسی بتون قدرت الهیه دایلد جناب حق قادر مطلق
 اولوب هرشی کندوسنک اراده علیه سیله وجوده کلور .

خلاصه کلام حق تعالی بی حقیقه بیلوب یعنی قدرت و عظمت
 و رحمت و غضبی دوشنوب طوغری ییلدن آیرلامغه جهد تام
 ایتلیدر .

ودخی جمیع اوقاتده الله تعالی حضرتلرینک اسم شریفلرینی
 کمال تعظیم ایله یاد ایلمک واه لور اولر یرلرده و حقسز شیلرده
 و او یونلرده بلا موجب سویلما ماک ویلان یرده قسم ایلمما ماک
 کرکدر .

آخر زمان نبی علیه الصلاة والسلام افندیمز حضرتلری ایله
 سائر کافه پیغمبران افندیلریمز حضراتی کمال محبت ایله سودیگمز
 جمله سنک علوشان پیغمبرلکترینه ذره جه نقیصه ویره جک

اللات وحرکاتک کافه سندن زیاده سیله صاقمق و مقدس و مبارک
اولان شیاره ، محالره دخی حرمت مخصوصه ایله حرمت ایلمک
فرضدر یوحسه مبارک و مقدس و لان سیره لام کلاص تعطیمی
اجرا ایتمکدن شقه معادالله اسیرا واسیجهاق سمک لای بیوک
قباحت اولیه حصدر شورریله ای کاک ایدن اعتقادسیرر دیاده
و آخریده مقهور و معدب اولورار .

همان واحب الوحود حصدر لای حمله مری طریق مستقیم
و حلوصدن آیرمسور .

﴿ نطق و تکلم ایتمک اصولی ﴾

کلام دیبلان شی اسمک ادب ، عرفای و درجه قابلیت
و استعدادی کندی اساسله حلقه ییا ایر اولدیمدن بوحالده
ازهر جهت زیاده حرکات حقیار اولمارق حریا ایدن بخنک
حارحیده سور سویلهمات و اسماع اولمال کلام تکمیل
اولمقسزین اوکیه جیقه رق آدانه رمانتسر لکله اقردی به ماشلق
و مخاطبه ارالعه (اکلادمی) دیمک پک عئدر ریرا سویلدیکی
کلامی (اکلادمی) و یا حود (اکلادکرمی) دیمک اول آدمی
احق یریه قویمق و کمدوسی طه عری و سقامتسر سوزسویلهمش
حالده بولندرمق دیمک اوله حصدر سویلدیکی سورلرک
اکلاشیلوب اکلاشلمدیعی سؤا ایده حکمی و قتده (اودم سویلله
بیلمدی) دیر ایسه مخاطمدن دخی (اوت اقدم اکلادم)

جوانی آلود ایشنه بورالره دقت اولمق لازم اولدینی کبی
 اثنای تکلمده (نذر او) و (هاله ایدی) و (مثلاً) و (ایشته)
 ودها امثالی زواندی مدار کلام ایتک بندنه سزلکن ولسانی
 کوزل ییلمامکدن شئت ایدر اولدیغدن بوسورلری مقامک
 غیریده ایلمک عبندرو بعض قبا و ترییه سز آدلر زبازدی اولدینی
 اوزره اثنای معباحته مثلاً (مرکب) دینامک لازم کلدیکی
 وقت (سوزم بیانه) و اشسای مستکرها دینامک ذکری
 ایجاب ایلدیکی تقدیرجه مخاطبه (یوز بکزه غبر) ترکیبی ذکری
 ایده حکمی شیدن اول سویامک عندالادما مقدو حدر چونکه
 (مرکب) و امثالی لفظلرک ذکریدن اول (سوزم بیانه) دیمک
 عینیه سویایه چکی اسمی مخاطبه اسند ایامک و (سوزم مجلسدن
 طیشاری) اقر دیسی دخی بولک کبی اولدیغدن ادیب اولنلر
 بویولده تکلم ایتکی جائز کورمن و الفاظ مستکرها دن برینک
 :کرینه لزوم کورسه اولفظی (فنائی) و یاخود ایرنج نسنه
 سوزلرینه تبدیل و تحویل ایله ذکر ایامکده تجویز قصور
 یلمزلر .

لزو مندن زیاده سوز سویامامک ولایقیله افاده ایلمک لازم
 بلدیکی کبی نطق اولنه حق محله وقار شوسنده بولنان مخاطبه کوره
 سدا و تلفظی مناسبی وجهله اجرا ایامک لازمدر .

زیاده باغیره رق و یاخود بک یواش سوز سویامک ساممی تعجیز
 بده جکندن خلاف ادبدر بوسبیدن تلفظ براز قوتلوجه اولمق

شرط اولدینی کبی کمال حلاوت ولطافت ایله تکلم ایلمک
وطیفه انسانیه دندر .

مغموم و کدرلو کسنه حضورنده کولریوز کوستره رک سوز
سویلکم لایق اولدینی کبی سرور ونشاطو هجت اناسنده
دخی بد چهره و مکدر یوز کوسترمک روا اولدیغندن کدرلو
بولان کسنه نک اویله بر نشاط اولان مجلسدن اصولله چکیلوب
کتمسی مناسبدر الحاصل جناب حق ایکی قولاق وبر آغز
احسان ایلدیکندن آز سوز سویلیوب چوق دیکلمک لازم
کلدیکی کبی واختیار کسنه لری کمال تعظیم ایله استماع ایدوب
انلره حرمت ایله جواب ویرمک کرکدر .

﴿ اعتماد ﴾

چو جقار صورت ظاهرده هر کسه اعتماد کز وار کبی
کورینوب حقیقت حالده کیمسه به و خصوصیه بیلمدیکک کسنه لره
اعتماد ایلمامک کرکدر چونکه صالح وصاحب عفت قیافنده
یک چوق دنی و کم مایه آدمی بولنه جفندن اولور اولنز کسنه لره
اعتماد ایلمامیزی اقتضایدر ایسه ده شو خصوصده احتیاطکارانه
حرکتی الدن بر اقیه رق اعتمادک اولدیغنی بر وقته ظاهره
چیقارمیوب کیزلمک ایجاب ایدر .

مجریمز اولیان واحوالی مجهول بولان کسینه لره عدم
اعتمادیمزی مجرد انلرک فنا وکوتو اولمیرینه عطف ایتمک روای
حق دکلدر چونکه خلقه عدم اعتماد وامنیتسز انلک بالا خره
بزه مضر اوله جفی درکاردر نتیجه کلام هربر اموری خطاسز
کورمک وایشه فرض وفساد قارشیدر مامق ارزو ایدنلر
(خبرالامور اوسطها) نطق جلیلی میزان عدالت اتخاذا
ایدرك دائما میزان مذکورى اله الوب هر بر شی انکله وزن
ایتمک وهر برشیده وسطی کوزتمک اقتضا ایدر ایسه ده میزان
مذکور دبلنى عدم اعتماد طرقتسه جزئیجه میل ایتدیرمک
کار عقلدر .

﴿ هواسنه تابع اولمق وکندوی بکنمک ﴾ ﴿ وبلکیچلک صاتمق ﴾

چو جقلر معلومکنز اولسونکه سرسری مزاج اولوب هواسنه
تابع اولنلر دائما کناهدن خالی اولیوب اوکندوی بکنانلر
بک جوق جان صیقارلر حالبوکه دائما بلکیچلک صتانلر ایسه
خاقی ازجاج ایدره رک زیاده جه بزدررلر وبونک دها قناسی
شو اولیورکه بو مقوله آدملا ایله اختلاط وانسیت ایتمکله
بک جابوق انلره بکزیه ییلور چونکه مارالذکر اوج نوع
آدملرک الفت وانسیتلری غایت ساری اولدیغندن کوروشدلکجه

حال و شان و اختلاقلری ایله بالسهوله متخلق اولنه رق بو مقوله لرك
مقدار نفوسه بری تیز ایدن تكثر و كسب حسامت ایدر زیر
اوزوم اوزومه بقارق قره ریر مشهوردر .

﴿ لطیفه ﴾

چو جقار بر كسنه نی كو خندیر مكسزین كولك بك مشكل
واندردر زیر كشینك وقای اول درجه لرده عالی و شرفلیدر كه
اكا طوقنوبده متاثر اولماق ممك دكلدر بونك ایچون (لطیفه
لطیف كر كدر) ماصدقجه بر كسنه بر كسنه یه لطیفه ایتدیكى
زمان زیاده دقت اولنمی لازم كلان شی انجق وقار و ناموس
و ذاتیاته استقال ایدمك سوز سویامامكدر .

كرچه كشی تكلیفسیز اورشدیكى اجباسی ایله دخی جوق شقا
و لطیفه ایتمی مغایر آدابدن ایسه ده مناسبت دوشدكجه آره
صره خفیف لطیفه ایلامك صحت و محبتك دادی و طووزی
مثابه سنده اولور چونكه صحت و محبت اره سنده اره صره
كولمكدكجه الفت و محبتك اول درجه حظی اولیوب جان
صیقیلور و لكی زیاده جه لطیفه و كولمكك دخی زیاده جه طووزی
دیمك اوله جغسدن بو حالد الفت و محبتك دادنی قچار بناء
علیه هر خصوصده و بونده دخی اعتداله رعایت اولنمق اقتضا
ایدر .

كذلك شقا و لطیفه ایدیله جك كسنه نك ایوجه حال و شانی

وطبیعتی بیلنمک لابد و لازمدر یوخسه اوپله اولور اولمز قبا
و جاهل و نادان و بدلا کسنلر ایله حزنی و کالی لطیفه ایتامک
کرکدر بو مقوله لر لطیفه بی یک اکلامیه جفتدن کندولرینی
استهزا و یاخود تحقیر ایدیلور. طنبله ینهماده رودت و کوجنکک
حاصل اولور الحاصل تربیه لی و عقلو کسنلر ایله مناسبت
دوشدکجه بعض لطیف ایتامک مناسب ايسوده هیج بر
کسنه حقند استهزا جائز دکدر .

﴿ کبر و عظمت ﴾

چو جقلر کبر و عظمت صاحی اولان متکبرلرک طور و حر-
کتلرینه عبرت بطریله دق اواندوده بو مقوله بیچارکانک کبر
و عظمتلری صحک شایان بر اثر خمت اولدینی و بو طبیعتده بولنق
کبی دنیاده الحقائق و کوجنکک برشی اولدینی اکلاشیلور .
بو عالم قابیده نمیزه و نیچون کبر ایتایدر حسب و نسب و اصالت
و منصب و مال و ثروت و ولوق و هنر و معرفت و الحاصل بو کبی
نفسه طائد اولان شیلر ایچون خالق کبر و عظمت ایدوب هم
جنسی تحقیر ایلمکده معنا ندر و متکبر اولنلر خالق اظهاس
ایلدکاری بلای کبردن طولانی کندولرینی ناس قتنده مقهور
ایله رک عالمک ذم و مذمتی جاب ایلمکدن بشقه نه فائده ویرر
الحاصل الله تعالی حضرتلری دخی کبرللو قوللرینی سومدیکنی
بیوش اولدیفندن بونص قاطع اوزرینه کبر ایتکدن ندرجه لرده

خوف وحذر ایلممز لازم کله جکی قیاس وملاحظه اولسه
چو جقلم معلومکنز درکه اصلمز طوبراقدن حاصل اوله رق وعده مز
تمامنده ینه اصلمز رجوع ایدرک طوبراق اولدقمز ظاهر ایکن
شو ایکی حال میاننده مرور ایدرک قیسه جق بر عمر ایچنده
عوارض جهانه کوکنبوده دنیا لقدن طولانی کبر ایدوب علمی
کندندن صفوتقدن ایسه بشوش والحق کوکلو اوله رق وهر
کشییه اظهار تلطیفات ایدرک انظار علمی جلب ایدوب کندوبی
سودرمک دها خیرلودر همان جناب حق جمله بی کبر و عظمت
صفت مذمومه سندن محافظه بیوره .

﴿ ایولک ﴾

چو جقلم ایولک هر وقتده اوله بیلور وهر کون وهر ساعتده عمل
خبر ایشلمک وایولک ایتمک ممکن ویک قولایدن وپونی مراد
ایدن کسینلر ایچون لارینده دائماً فرصت ومساعده وجوددرکه
حکایه آتیه دخی اشبودعوائی تصدیق ایدر برکون یول اوزرینده
بر اختیار آدم یوریلوب قالمش وشدت حرارتدن صوصامش
اولدیفنی برچو جق کورمسيله در حال قوشوب چشمه دن برطاس
صوکتوره رک مرقومه (باباشو صودن براز ایچ راحت ایدرسن)
دیهرک صویی صوندقده اختیار آدم چو جفک بومعامله وخدمتن
یک جوق نمون اوله رق و صویی ایچهرک دعا ایدوب یوله وان
اولمشدر دیمک اولیورکه اکا چو جق بر طاس صو کذر مکله

یوکه خبر وایولک ایتمشدرکه کندوسی ایچون دنیا و آخرته
 ماده سبب اولمشدر برکون برقاچ چو جق زقاده اویسارایکن
 یچلرندن بری یانلرندن براختیار آدمک کچدیکنی کورمسیه
 اویونی ترک ایده رک کمال تعظیم ایله اختیاریک یانه واروب الی
 اوبدکده مرقوم اختیاری چوجفک شو تعظیمندن آشوری
 خمنود اوله رق اللربنی قالدیروب سن بویله نیم کی بریرواختیاره
 تعظیم ایتدیکنک ایچون جناب حق دخی سنی برخوردار ایتدوف
 دیه رک خیر ایله دعا ایتمشدر ایشه برال اوبمک ایله دخی کوکل
 التوب خیردایه مظهر اولدیفندن قافل اولان چوجقلر کندندن
 یوکلری حقنده ادبی عادت ایتلیدر .

❦ ایولک ایله قارشولق ❦

هرکس حقنده فئالق و کوتولک ایلمک و بونی بیانلره مقابله
 ایتمک ممکن و قولای ایهده مقتضای انسانیت کوتولک ایدنلره
 ایولکله قارشولق و عفوایله معامله ایلمکدر زیرا کشی کوتولک
 ایدن کوتوبه فئالق ایله مقابله قیام ایتمکدن بر شی حاصل
 ایده من و فائده بوله من و کوتولکله قارشولق ایولک ایله مقابله
 اولندیفی وقت خطا و قصور بر طرفده قاله رق محجوبیتی موجب
 اولور و بویله یالکیز بر طرفدن وقوع بوله جق خطا و قصوردن
 طولای بوندن ظهوره کلان خصومتک بقا و سوره کی غیرمدید
 و دوامسز اولور .

﴿ برشی بولق ﴾

برکیمسه رشق و بالقرض مجوهر بر یوزک دوشوروب آتی
 بر بشقسی بولسه نمون اوله رق اول بولدی شیئی کندی مالی
 کبی کیزلیوب صاقلامق و میدانه جیقه رمانق و کندی مالی دیک
 لازمیدر خیره بیج بروقتده ساتون المینی شی مال اوله مز بویله
 هیچ یوقدن بر مال بولان آدم نه درجه لرده محظوظ اولور ایسه
 غیب ایدن آدم اول درجه لرده محزون و مکدر اوله رق بولنه
 اغلیه رق پک چوق انکسار و بد دعا ایدر بونکله برابر اله
 کجوریلان سسینه دماچی کوره حب دیو صاقلار و قورقودن
 امین اوله مز بوندن اکلاشیلور که بولان مال بولان آدمک مالی
 اوله مز بونک ایچون خلقک مالی بولدم بنمده دیه رک صاقلامق
 لایق وروا دکادر همان حنا حق جمله نی عفت واستقامتدن
 آرمیه رق برکیمسه یه خلقک حرام و کوزباشلی مالی نصیب ایلمیه.

﴿ زینت لباس ﴾

لباسجه آشوری سوس وزینته مجبوری خفت عقل اثری
 اولدیغندن شو حاله اکثر جاهل و احق آدم لر مبتلا و بونکله
 مشغول اولدقلری کبی عکسی اوله رق البسه سنده بکده قیدسز
 بولنلرک دخی عدم نظافته حکم اولته ییلور بو سبیدن لباس
 و قیافتک طبعه موافق و ادبلو و بسیط و تمیز اولسی شرطدر.

﴿ مکالمه ﴾

آز سوز ایلہ چوق شیشی افادہ ایتک وز کاونک کالنه
 وجوق سوز سویلمہ رک مرا نی افادہ ایدہ مامک عقلک کالسر.
 لکنہ دلالت ایدر بونککہ برابر سکوت ایتکی بیلمیانلر سوز
 سویلمکی دخی بیلمزلر .

﴿ تکلمده دقت اولنه حق شیء ﴾

نطق وتکلم ایتکده اولان بر کیمسه نک سوزنی کسمک
 تربیه سزلک اولدیمی کی اطقه بدأ اولنده نوبت آتشی ایدر کی
 سوزک آردینی کسمیه رک بلا فاصله اوردون اوزادی به افراط
 درجده سوز سویلمک دخی مغایر ادبدر .

﴿ کلام ذوالوجهین ﴾

ایکی مضالو سوز سویلمک کذب وساخته کارلغک طرز
 آخری دیمک اولدیفندن بوکا هیچ بر وقته جسارت اولنماق
 لازم کلدیکی کی تکلم اولنور ایکن انشای صحبته هر سوز
 باشنده صیق صیق اکلا دکی و (اندنصره) و بونک کی بر
 طاقم مضاسز وبی لزوم ومهمل کلملری تکرار ایتماک والیلہ
 وسائر اعضاسیلہ دخی اشارت ایامامک لازمدرکه بو مثللو
 حاللرک وقوعه کلمه سی تربیه سزلکه وقبالغه علامتدر .

﴿ لغت غیر مأنوسه ﴾

معلوماتلور جمعیتک غیر یسندہ بلاموجب لغت غیر مأنوسہ ایله
مصطلح کلام سویلیم دیو اوزنک مناسب اولدیغندن اولیله عرض
معلومات داعیه وافکارمده بولنیوب هر کسک اکلایه بیله جکی
صورتده سربستجه تکلم ایلمک دها اعلا واحسندر .

﴿ سؤال و جواب ﴾

سویلنیلان سوئی ایوجه اکلامقسزین ویاخود بحث اولنان
سوزه اصلا مناسبت اولقسزین سؤال ایراد ایلمک واولوجهله
جواب ویرمک بک بیوک مناسبتسزلک و تربیه سزلکدر .

﴿ تعریض و طلب رأی ﴾

هرنوقت برکسنه نك سوزینه تعریض اولتمق مراد اولنور
ایسه کال نزاکت و مناسبت ایله سویلنلمیدر واکر بررأی طلب
اولنور ایسه ینه کال نزاکت اوزره جواب ویریلوب اولنه جق
رأی تعریض و جرح ایسه ویریلان رأیک مدافعه و محافظه سنه
مضر اولماق لایقدر ویریلان رأی بر از ایوجه ملاحظه
ایتدکن صکره جواب طوغری اولدیغنه لایقیله جزم حاصل
ایتدکن صکره اکا دائر اولان علل و دلائل و براهنی تلاشسزجه
اوله رق نزاکتله سرد و بیانه شروع ایتلیدر .

﴿ تعریف ﴾

برشی نقل و تعریف اولندیفی وقت اول شیک صحتنه تمامیه
واقف اولوق واول شیک صحتنی تغیر ایدمک عندی تفصیلانه
کیریشامک کرکدر .

﴿ مباحثه ﴾

لزومسز مباحثه مجادله بی منتج اولور بوسیدن اویله اولور
اولز کنجلر میاننده اجرای مباحثه مخاصمه و کوجنمک ایله
ختامپذیر اوله جفندن بروقتنه بی لزوم و مناسبتسز شیلر ایچون
بجث آجهرق کیمسه بی کوجندر مک روا ولایق دکلدر .
تربیه لی بر آدم مباحثه ایلمکی بیلور ویاخود سکوت ایدر
حالبوکه تربیه کور مامش آدم منازعه و مخاصمه دن بشقه شی
بیلمز ایشته بو وچهله تربیه ایله مباحثه ایلمکده بآس اولیوب
انجق جاهلانه منازعه ایلماملیدر و بعض کسینه لک افکاری
سائرلک افکارینه بسبتون مخالف و دائماً قارشو و خلافتنه سوز
سویلکی عادت ایتمی و بو حال ایسه حسد اماره سی دیمک
اولدیفندن بومقوله لر ایله مباحثه و مجادله ایلمامک کرکدر .

﴿ مدح و ثنا ﴾

هیچ بروقتنه کندو کندوی مدح ایتک جائز اولیوب آخرک
مدحی شرطدر چونکه هر کیم کندوی مدح ایدر ایسه اول

کسه نك مدحه لابق بر سرمایه سی یوقدر ایمدی نفسی مدح
وئنا ایتک ایله بر زمانده افتحار اولنه من ور که نهیه بر هدیه
تقدیم اولندقدمه اول هدیه نی مدح ایتک دخی ائک قیمتنی رفع
وبرشینی حندن آشوی مدح ایلمک هیچ شی کورمدیکنی
اظهار وتصدیق ایلمک دیمکا .

بناءً علیه هر شیئه حال صحیح واصلیمی اوزره نظر ودقت
اولتورایسه اولوقت اور شبدک قیمت حقیقیقی تقدیر اوانه رق
شو سایه ده ائک لایقوله مدحی ممکن اوله یلور .

﴿ بهتان وافترا ﴾

بهتان دنیلان شی بعینه کوره شبیه اولدیغندن تأثیرینه
دوچار اولان کسه نی یاقز ایسه ده برقاره نشانه اولسون ایرات
ایدر ایمدی هیچ ر فرد حقه ده قضا بر شی ایشلمش دیو
سویلنلان سور اوزرینه حکم ویرلمک جائز اولمدیغندن بالذات
ایشلمش اولدینی شی کاهی حقها یلنمدکجه حقه ده شق شفه
ایلمک بروقتده جائز اوله من .

﴿ فصالحق ﴾

بهتان ایله فصل ومذمتک فرقی انجق بهتان دنیلان شی قبحیات
وقالقلری اختراع وایجاد ایلمک وفصل ومذمت ایسه سائرلرک
قالقلرینی جمع ایدرک خلقه نشر واعلان ایلمکدر ایمدی هم

نفسی فصل و مذمت ایتک غایت فنا و کربیه بر حال دناوت
ری و برجسته اظهار حسد دیمت اولدیغندن بو مقوله فصallar
مدی نفسنه چوق ضرر یدر لر کدک بر کسه بروقت ایشلمش
الدینی خطایی بلا موجب یورینه سوبلیوب خاطر یسه کتور مک
یل کسنه بی حرج و تحقیر دیمک اوله حملدن بالا فائده و بلا لزوم
له مقوله مناسبتر انکری ایشلاماک حسابادر .

❦ عدم تجاوز ❦

(من دق دق) مدلولجه بر کسنه نک سر و شرف و ناموسنه
رهجه طوقونه حق مسورتده بر کونا معامله نخاوزه اجرا
لمامک و وفات ایتش کسه لر حقنده بیله فنا سور سوبلمامک
دیب و لیب اوللره لازمدر .

❦ کذب ویلانخیلق ❦

هر ملتده شرعاً و عقلاً مذموم و مقدوح اولان یلانخیلق
هر تکبکی قدر و حرمت و نظر اعتباردن ساقط ایدر بر قباح
ولدیفندن هیچ بر سبب و بهانه تحتده کذب و خلافی ارتکاب
ایلمکی جائز کور ماملیدر .

معاذالله بر کیمسه یلانخیلق ایله شهرت بولایی کی ارتق
ول کیمسه طوغری بیله سوبلسه کیمسه سوزینه اعتدایتمز و بر پرده

قدر واعتباری دخی اولیهرق انواع حقارته مستحق و مبتلا
اولور .

﴿ نصیحت ﴾

هر شیده رأی سالم ایله عمل و حرکت ایتک ایجاب حالندر
فقط هیچ بر کسینه کندو رأی و عقلی دائما کافی اولمیفندن
بیوکلر و عقللو و معلوماتلو دوستلر طرفندن و بریلان نصایحی
کوزلجه دکلک و قبول ایلمک اقتضا ایدر و نصیحت آلبانلر
متضرر اولورلر بونک ایچون دائما بر بریمزه تسلیت و تحصیل علم
و معارفی لازم کلان نصایح و اخطاراتی تعلیم ایلمه مز لازمدر .

﴿ صوچ و قباحث ﴾

صوچ ایشلمک پک فنادر و بر صوچلی درجه تهمنته کوره جزا
کورد و جزا کورد کدن صکره اکا عداوت ایتک و صوچلودن
اخذ انتقامه جبالاق لایق اولیوب بلکه بیچاره نك عقلی احاطه
ایده مبهرك نیچون بو صوچی ایشلدی دیو آجیمق اقتضا،
انسایتندر زیرا هر کسک عقلی بر درجده دکلدر بونک
ایچون هر بر فرد خیری و شری بر سیاقده حساب ایدرک فرق
و تمیزه مقتدر اوله مز یوخسه بو عالمده جمله مزك قباحث
ایشلماسی اقتضا ایلر ایدی همان ربم جمله مزى استقامتدن
آیرسون .

﴿تفاخر﴾

بعض کسه لر کندو رایلیله اقتدار و لیاقتلرینک درجه
علیهاده اولدیغنه ذهب اوله رق هر آن ورمان بونی ادعا
ایلملریله کندولرینی مسخره قیلارلر شویله که بن فلاهن کی ایلمز
ایدم ور وقته بندن او یله خطا صادر اولمز وفلان کسه اول
ایشک عهده سندن کلدی بن اولسه م آنک کی یوزینه وکوزینه
بولاشدیرمز ایدم و بن فلانجه وقت شویله یایدم الحاصل بونک
کی خلقی تحقیر ایدرک لایق قطع تفاخر ایلمک بوسبتون مخالف
انسانیدر .

کذلک بعض کسه لر دخی واردرکه برینک برزمان ایشلیدیکی
وبرقضا زده اولدینی و بوکی برشی سویلندیکی آنده اوت
بن آنک بویله اوله جفی بیلور ایدم حتی او یله اوله جفی خبر
ویرمش ایدم اما بنی دکلدی باق شمدی نعل سوزم جیقدی
دیو فخر ایدرلرکه بودخی برعات قیحه در .

کذلک بروقو طادن سکره کندو عقلی بکنه رک شویله
یایمی لازم کلور ایدی دیو راینی میدانه قویان کسه لر اکثریا
قابلیتسز و باشنه مداری اولیانلردر .

﴿وظیفه﴾

برکسه ایفاسنه بورجلی اولدینی وظیفه یی ادا ایلیه رک مستقبل

ایچون وقوعی ملحوظ اولان صقندیلری طرد و تبعید ایتلیدر
زیرا هرکس هر کون وظیفه مأموره سی نه ایسه انی تمامیه
ایضا ایدرک مستقبلی جناب حقک تقدیرینه حواله ایله متوکل
اولمیدر .

﴿ تحصیل ﴾

تحصیل علم و معارف ایچون سعی و اقدام اولمیدر زیرا علم
و معارف فقراتک موجب ثروتی اولور .
تحصیل ذهنی تزیین و قلبی تنویر و انسانی اصلاح ایدر
دنیا ده شرف انسانیت فیض و معرفتدن عبارتدر هر کسی خالقیله
وظیفه خلقدن خبردار ایدن معارفدر الحاصل حقیقت دنیا ده
معرفتدن و تحصیل علمدن بیوک مزیت اوله مز .

﴿ دولت و ملتیه خدمت ﴾

چو جقدر معلومکز اولسونکه محب وطن اولان اهل بلده
واهای مملکت قوانین و نظامات دولته انقیاد و پادشاهه
اطاعت و حکومته اتباع ایلملردر چونکه دیانت و عفت
و استقامت صاحبی اولمیانلر محب وطن دخی اوله مز لر قوانینک
خارجنده حرکت ایلمک و حقلی بی حقسز و حقسزی حقلی
جیقارمق حکومتک قوه نفوذینه ابراث نقیصه دیمک اوله جغندن
بومقوله هر وجهله جزاء سزایه مستحق اولور لر .

مداهن حكومت اولئق لایق اولمدينی کی حكومت علیهنده
دخی بولئق بر وجهله جائز اوله میوب حسن رغبت و تمطیم
و حرمت واجبه ذمندر .

عسکر و عسکرك غیرى هر بر مأمورك وظیفه مأموریتی
احرادن مقصد اصلی لندوک اقبال و ثروت و سامان تحری
و ترقیسی یچون اولیوب بلکه روات و ملتک حقوق و علوشانی
واسباب سعادت و اقبالک تراید و استقرارینه سسی و غیرت
ایچوندر .

اهالی مملکت قوری طبیعتلو اولق و هیچ بروقتده منازعه
و فساد ظهور و وقوعنه آرزو ایتموب دائما دفع و تبسنه سسی
ایلمک محبت و وطنیه اقتضاسندن اولدینی ای وطن عزیز
خدانکرده برخطر و تهاکده بوانوبده دشمندن حفظ و وقایه
اولمسنه احتیاج قوی ظهور ایدر ایسه اهابنک قوزی کی
اولان طبیعتلری هام غضهر مشربه تبدیل ایدرک دشمنی ایله
حربه قیام ایدوب یاغالب نام نامیسیله قالمق و یاخود سوکیلی وطنی
و غیرینه فدای جان ایلمک حیرلودر .

﴿ بطلالت ﴾

وقتیله یانوب ارکنجه قالمق قلق و ایشیله مشغول اولمقلق محبت
یخت و اقبالک دوام و ثباتنه پک بیو مدار و بطلالت ایسه هم
فیت بدنه مضر و همد معاملات دنیاده شین ایدوکی بدیداردر .

﴿ بوش كزمك ﴾

ایشسزلك یسی بوش كزمكلك فقر حال و جمیع قبحیاتك
مسدود اولان قبولرینی آچار ایمدی بوش كزمكلك كجوریلا
اوقاتی تعداد و بونك ظهوره كتوردیکی مضرتی حساب ایلملید
زیرا ایشسزلك انسانی چالشمقندن زیاده افنا ایدر .

﴿ رابطه و نظام ﴾

رابطه و نظام قوه مفکره یی تخفیف وایشلری تحت رابطه
آلهرق اوقاتی تلفدن وقایه ایلر حالبوکه نظام و رابطه سزلك
اوج نوع مضرتی اولوب بری جان صقندیسی و بری صبرسزلو
وبری دخی تضییع اوقاتدن عبارتدر .

﴿ عدالت ﴾

برکسه کندو رفاه حالنك برقرار اولسنی طلب ایلدیکی
حاله سائرلرینك سعادت حالی آرزو و تمنی ایتملیدر و انسا
اولان هر صورتده عدالتی التزام ایدرک جمیع معاملاتده انصاف
و حقانیتی کوزتملیدر .

﴿ جسارت ﴾

اصح اولان جسارت و غیرت نفسنه غلبه ایله ممکن اولو

۴ یوقه بولسز ایشده غیرت و جسارتك فضیلت و فائده سی
اوله میه جفی آشکاردر.

﴿ بشاشت ﴾

بشاشت و کوزل خویلق قلب و طبیعتك ایولکنه دلالت
ایده جکندن بشوش کسنه لره مرکس محبت ایدر حالبوکه اهلی
شر و فنا خویلو اوللدردن عالم اجتناب و توقی ایلر.

﴿ قلب پاکلکی ﴾

یورکی ایو اولتدر کوردکلری معامله غیر لایقہ بی نیز
فراموش ایدوب حالبوکه برکسنه دن کورهش اولدقلری
ایولکلری بروقتده اونوتمزلر.

﴿ حیثیت ذاتیه ﴾

مادامکه حق تعالی حضرتلری نوع بشری جمیع حیواناتدن
اشرف خلق بیورمش اولدیغندن کندی نفسمز حقته حیثیت
ذاتیہ مزك حفظ و بقاسنه اقدام و سائرلرک حقته شفقت
و مرحمت ایلمک لازمدر.

﴿ مرحمت ﴾

شفقت و مرحمت دیانت اقتضاسندن اولدینی و جهله کشیمک

دشمنی بيله اولسون آج بولنور ايسه ييهك و صوسز ايسه
ايجهك ويرمك لازمدر زيرا مرحمت و شفقت صاحی اولنلر
ايچون بوكيفيت اعظم مروت واسايتدر .

﴿ متانت قلب ﴾

بو عالمده اولور اولمز شيئه متحمل اوليان آدمده متانت
قلب اوله من اسان متانت قلب و ثبات ايله مرغوب و معتبر
اولدینی کبی ینه بوسایده بخیار اولور .

﴿ صبر و ثبات ﴾

مصائب و بلا یاه صبر لازم کلدیکی کبی مظفریتده دخی هضم
لازم کلور و بر صرام و مقصد طریقه کلدیکی وقت آرتق
اول طریقهده تصادف اولنان عوارض و حادثه لردن قشور
کنور یارک ثبات و دوام ایدمک اقتضا ایدر .

﴿ ابنای جنسنه محبت ﴾

نوع بشر بر برینی جانی کبی سومک مقتضای انسايتدر بو
سبیدن کندی نفسنه لایق کورلمیان شیئی سائر لایق کوروب
یا یماق و هم جنسنک مشکند بولنق و حال بد بختی یه کرفتار
اولنله الدن کلدیکی قدر معاونت لازمه یی ایفا ایلیمک شان
انسانیته سزا اخلاق ممدوحه دندر .

﴿ عزت نفس ﴾

عزت نفس صفت ناممقوله سی آنجق کشی کندی نفسی
ب بوندن غیربسی دوش و نمامکدر و بومقوله لر انسان مدا -
ینک الک بیوکی دیمکدر.

﴿ خیر و حسنات ﴾

خیر و حسنات صاحبی اوللیرک دائما دنیا و آخرتی معمور
ب هرکسک حسن نظرینی جاب ایدرلر ایسه ده شوقدر
که بروقده ایشلرلر خیری یوزله مامک کرکدر چونکه بو
اول خیرک خیری قالمیوب زائل اولور خیر خواهلر
ب رفضیلندر که اول فضیلت سایه سنده انسان ثروت واسطه
ممکن اوله میان اقتدار ی قزانه چنشدن بشقه پک چوق
ر مزیت دخی استحصال ایدر.

﴿ سعادت حال ﴾

عالمده انسانک شرف و سعادت صاحبی اولملقنی ایچون الک
بن واولی اولان طریق فضیلت جاده سینه متراهی عزیمت
بدر زیرا اهل قناعت و حاله خشنود اولانلره سعادت حالک
بی دائما آچقدرد.

﴿ حسد ﴾

حسد دنیلان شی آرزوایلدیکمز بوایولکی دیگر برشخصک
اولدینی کورمکدن و حاله تشکر ایلمامکدن تولد ایدر

شیدر ایمدی حسد بغض وحدتی موجب بر خاتدر شو حال
امراض نفسانیه نك اك زیاده شدید ومشکلیدر.

﴿نانکورلك﴾

ناکور اولان کمنه محسوسز بر اراضی کبی سمان نازل
اولان چیکی بلع ایدرک دائما قوراق بر حاده بولنوب بر شیدن
خشنود اوله من.

﴿کوه زه لك﴾

کوه زه اولان کمنه عادتاً بر سوز سولیدیکی وقتده مسخره یه
آله رقی استهزا اولنور و بو معقوله آدم هیچ بر مری کیزلمک
بیلمدیکدن دائماً نفسی خطر وتم لکیه الف ایدر الحاصل کوه زه لك
یعنی بلاموجب چوق سوبلمک مطابقاً عقاسزاق وجهالت اثریدر.

﴿مطالعہ﴾

ایو کتاب محب صادق مثابه سنده اولدیغدن بونک مطالعه سی
خیرلو وفائده بخش اوله جنی کبی بالعکس فائده سز بعض کتابلر
ایسه عدو مثابه سنده اولوب مطالعه سی تضییع ارقا تدن ماعدا
افکاری دخی فنا ایده جکندن بو معقوله بی لزوم کتابلر ایله
مشغول اولماق اقتضا ایدر.

﴿ایولك﴾

کمنه یه غدر و تعدی ایتمیوب بالعکس ایولك ایتک واجبه ذمت

انسانیتدن اولدییی کبی عذر و تعدی قوم اوزرینه و ایولک مرمر
اوزرینه قید و حک اولمایدن چونکه اخذ انتقام ایله استحصال
اولنان حضور قلبک مدت و سوره کی اولیوب حالبوکه ایولک
ایتمکله تحصیل اولنان حضور و حشودیک قرار و دوامی نابتدره.

﴿ اخذ انتقام ﴾

بر کمنه ننگ اخذ انتقامه جبالق نفسی آنک در حه نه
ایندیرمک ایتمک و اکا عفو ایله معامله ایتمک آنک فوقه رفع
ایلمکدر و الحاصل کوتو که قارشواق ایولک ایتمک ارکشی کاریدر
و خصمنیت بیت فاسده سی بیلوب اکلا مامغله خصمنه معامله
ایلمک دخی بر نوع اخذ انتقامدر.

و بر کمنه یه اولور اولمز شیلر ایچون کوجنوب کین و عداوت
پیدا ایدرک اخذ انتقامه چاره آرایوب یهوده را حتمز اولمقدن
ایسه ایولک ایدرک آنی محجوب و بو وجهله اکا غلبه چالاق کار
عاققدر.

﴿ انانیت ﴾

انانیت یعنی بنگلک دعوا سنده اولنلر هر ایو شی کندیوه
لایق کوردرلر و هیچ بر کمنه یی بکنمز لر و کندیودن غیرونی ایو
بیلمز لر همان جناب حق بو معقوله اخلاق ذمیه دن جمله یی
وجهل مزک اولادینی محافظه ایاسون.

﴿ نزاکت ﴾

نزاکت مجرد مدنیتک بر علامتی و الفت و محبتک اساس قویسی
 دیمکدر فی الحقیقه نزاکت صفت مقبوله سی بر ماء جاری مثللو الک
 سرت اولان طائلمری دوزلیه رک جلا و برر و افکار انسانی اصلاح
 و اعلا ایدرک نظر محبتی جاب ایدم جک بر حاله کتورر الحاصل
 نزاکتی اولیان کمنه لر حیوان رادمه سنه تنزل ایتمش بولنور.
 (صائم هرکس عالمه انسان کلور انسان کیدر)
 (جاهل و نادان اولان حیوان کلور حیوان کیدر)

﴿ ریا ﴾

خلوصی قلب و فضیلت و دها بوکی کندنده اولیان خصائل
 جله بی خلقه کو ستر ممکن عبارت اولان حالت ردیة مذمومه یه
 ریا اطلاق اولنور بو حالت مقبول اولمدینی مثللو انسانلرک
 یاننده دخی فوق الغایه مقدوح و مذمومدر ایمدی ریا کاراقدی
 احتراز اولنق لابد و لازمدر.

﴿ اعتماد ﴾

هرکسه علی السویه اعتماد ایتک و یا خود هیچ برکمنه یه اعتماد
 ایتماک کی حالدرده بولنق انسان ایچون جائز و لایق دکلدرد
 و حتی برکمنه کورنشوب اختلاط ایلدیکی آدملرک حال
 حرکاتندن بیله حزم و احتیاط اوزره بولنوب حرکت ایلمی

عقل و درایت اقتضاسندندركوتو لسانه كلش آدم لر ايله
اختلاطدن دائما مجاہدت كار عقلدر.

الحاصل كيمسه لر اعناء ايلمامك رو اولر يغندن و حتى اعتماد
اولنسي جائز اولميان كمنه يه بيله ظاهرده اعتماك وار كي
كورنمك و نفس الامرده تماميله اعناء ايلمامك و دائما ايولر ايله
اختلاط ايدوب كوتولردن مجاہدت ايتمك اقتضا ايدر.

﴿ حرص و طمع ﴾

حرص و طمع صاحبي اولر جميع شيدن محروم و بيوايه
اولر قلرندن بشقه بولنر هييج بر كيمسه عنندنه حرمت و رعائته
مستحق اوله مز و بوندن بشقه بالذات نفسه دخي ظلم ايتمش
اولور الحاصل اشبو اخلاق مذمومه ايله متخاق اولنر هييج
بر وقتده سيم و زره تماميله متصرف اوله ميوب بالعمكس بلكه
سيم و زر اول طمعكاره متصرف اوله رق كندينك اسيري
حكمنده ملوتار فقرای صابرينك اچهلری يوق ايسه ده قناعتلری
اولديغندن طمعكارلردن زياده خشنود اوله رق كچينورلر زيرا
قناعت قنا بولنر بر خزينه در.

﴿ افراط و اسراف ﴾

هر بر شيك افراط و اسرافى موزى و مضر در ايمدى افراط
و اسرافه مجبور اوله رق اقتصاد نفسه عدم رعایت بك جوق
كمنه لر ك تلفنه و خانه لر ينك بربادينه سبب اولد يني و بوكا رعایت

ایدنلرک خوش حال ایله معمر اوله رق فلاح بولمیرینه باعث بولندی کورلمکده در الحاصل اقتصاد نفس قضیه سینه رعایت ایدنلر داتما صحت و حود و عافیت بدنه ملک اولورلر حالبوکه مسرقلر واعتداله رعایتی اولمیانلر داتما تدوی به احتیاجدن بران خالی اولزلر .

﴿ جهالت و عظمت ﴾

جهالت دینلان شی بر حال و صباوت داتما دیمک اولدیغندن هر یرده محجوبیتی موجب اولور و کبر و عظمت ایسه انسانی داتما فائده دن زیاده ضرره ولوم و دناشته کرتار ایدر همان جناب حق جمله مزى محافظه بیورسون .

﴿ قصور و خطا ﴾

سائرلرک قصور و خطالری اومه و تعریض ایتزدن اول بالذات کندومک اومه عقوله خما و قصورلرندن تمامیه سالم اولدی لازم کلور و برک سینه بر قصور ایشلدکده کمال ندامت ایله در عقب توبه ایله برک بردخی ایشلما مکه زیاده اقدام ایتلیدر .

﴿ تنبلیک ﴾

تنبلیک فقر حال و جمیع قبحیاتک قبولرینی آچار ایدی بوش بره کچوریلان اوقاتی کمال تأسف ایله تعداد و بونک ظهوره کتوردیکی فناقلری حساب ایتلیدر چونکه ایشلرک انسانی چالشمقدن زیاده افنا ایدر .

﴿ جان صقندیسی ﴾

انج صقندی سنك ظهوریه باشایچه سبب تنبلك اولدیغنه بناء بونك
رفعی چون چالشحقنك لزوم حقیقیسی کورینوریعی جان صقندیسی
مرضك دواء نافعی مشغولیت اولدیغی حلهیه معلومدر .

﴿ دشمن ﴾

دشمنلریمز دائما قصورلریمیزی تحری و تحسس ایدردن
حزنی بر نفعسانمیزی بیله بولسه لر خالق نشر و اعلان ایدرلر
و بویله قصورلریمیزك دشمنلر طرفدن خلقه اشاعه اولمسی بر
دها اول قصورلرك اینسلاممكلکی اخطار دیمك اوله جغندن
عاقل کسه لر بوندن بیاغی استفاده ایلمک یعنی اولور اولمز
قصورلری بردها ایشامامکه سعی و غیرت ایتمیدر .

اسان ایچون ال بیوک دشمن کندی نفسی اولمقله هیچ بروقده
بوکاتاع اولماق و دائما کاغابه ایتک لازمدر الحاصل حرص و طمع
و حسد و کبر و عداوت و تنبلك دخی انسانك بشقه جه خصم قوی
و دشمن عظیمی اولدیغندن بونلردن دخی مجانبت اولمق اقتضا ایدر .

﴿ غضب ﴾

اسان اوفکه و غضبندن زیاده ملاحظه دن مستفید اولور
• اوفکه ایله قالقان زیان ایله اوتورر بناء علیه غضبه غلبه ایدن
کسه ال بیوک دشمننه مظفر اولمش حکمنده طوتیلور .

﴿ حزم و احتیاط ﴾

سکونت مزاج و اصحاب حزم و احتیاط اولئک هر بر امور و مصالحی لایق بقرضت ایدہ حکارندن بشقہ هر بر رأی و حکملری دخی تشویشدن ازادہ اولور حالبوکہ تیز و حدید مزاج و سریع الانفعال کمسنہ لر حدت نام کمترین بر اموری تسویہ یہ غیر مقتدر اولوب هر بر مصالحہ خصادن سالم اولہ منزلر .

﴿ دعوت و سفرہ و طعام ﴾

بر کمسنہ بر محلہ دعوت اولدیمی وقت مدعو اولدیفی ساعتدن اول کیتمک مناسب اولدیمی کبی کیچ قالہ رق طعام اثناسندہ دخی وارلق راحت مزلیکی موجب اولہ جفتندن بویله مدعو اولان محلہ نام وقتندہ وارلق ایجاب ایدر .

طعامہ اوتورلمزدن اول اللری غسل ایتک و سفرہ یہ خانہ صاحبندن صکرہ اوتورلق ویشکیرینی دیزلری اوزرینه سرمک ایجاب ایدر یوخسہ ستریمی ایلکنہ ویاخود بویته ایلشدرمک چوجقلردن ماعداسنہ غیر حسب اندر .

بک آج کبی طعاملرہ بائق واکلنہ تعجیل ایدہ رک هر کسندن اول ال اوزاتاق و اغزینی شاپورداتاق ایو دکادر و بونکله برابر سفرہ ده طعامہ دائر سوزہ مجبوریث کلدیکی تقدیرده سفرہ ده بولنان طعاملرک وصفنہ دائر سوز ویاخود قصوری سولامامک ویمک اوزرنده دعوت ایتکہ دخی قالفشماق کرکدر .

اگل اولان طعاملردن برینک غایت لذیذ و کوزل طبخ اولاند
 یغنی مبالغه ایله وصف ایتک تکرارینی طلب ایلمک ملاحظه سزاق
 دیمک اوله حفندن بوم مقوله حال و حرکتدن مجانبیت اقتضا ایدر.
 اثنای طعامده بیوک لقمه المق و خانه صاحبندن اول صحنه ال
 اوزانلق و دیگری اوکنده اولان لقمه یه دست دراز اولمق
 و طعامده افراط دریده کولمک و بورخی چکمک و قورحالمق
 و زاده سیله سکوت اوزره بولمق خلاف ادب اولدینی کی
 کذلک بر مسافر لکده خانه صاحی قالمق سزین سفره یی ترک ایلمک
 و یاخود طعام عقبینده عجله جیقوب کیتمک تربیه سزک دیمکدر.

﴿ زیارت ﴾

نوع بشرك يكديكريله حسن الفت و معاشرتہ اشد احتیاجی
 اولوب زیارت ایسه اول معاشرتک ارتباطنی موجب اولدیغندن
 کندویه الا موجب عزائی اختیار ایدرک کیمسه ایله احتیاط
 ایتمک عادتاً حمقندر .

تعریفه حاجت اولدینی اوزره زیارت اوچ نوع اولوب
 بری رضای باری و بری دوستاق و دیگری عید و ایام مبارکه
 و ولیمه و بو مثللو جمعیتر ایچوندور .

اولیکسی یعنی رضای باری اولان زیارتلر انجق خسته لره
 کیدوب بونلرک حال و خاطر لرینی سؤال ایتک و قضارد و الم
 و کدره دوچار اولان احبایه واروب الدن کلدیکی قدر تسلیته

بولدنی آشکار در بناءً علیه یومیة اشتغاله اوقات مقتضیه لزومی
مقداری بر از فاصله ویرمك ذهنی و بدنی اكلندیرمك و آرام
و قلمرده ضرر رسز بعض شیلر ایله اكلنمك جسابدر .

﴿ خاتمه کتاب ﴾

انحراف مزاج ایله و خودیمزی عایل و مریض اتمك اعتدله عدم
رعایتله هر مادمی مرتبه افراط و تفریطه ایصال ایلدیکنزدن نشأت
ایتمکده اولدنی بی شک و شبهه در نته کیم افراط درجه ده مشاغل
مختلفه ایله و خودی اتمك مدنبجه ضعف و فائق و کثرت
مطالعه و اشغال ذهن اسانه سرسملك و حد ن آشوری اشتغال
و مصالح دخی ذهنمزدده پربشائلق حاصل ایدر شوصورتله اولان
افاده مزدن مراد هر کسه امور و مصالحی یوز اوستنه براغوبده
راحت ایدم جکم دیهرك بتون بتون تنبرورلك طریقنی ارائه اولمیوب
انحیق هر حالده طریق اعتدالدن آیرلماونك لزومی بیانندن عبارتدره
بو تقدیرجه بلا فاصله اوزون اوزادی به مشغول اولهرق
اوغراشلمیوب آراقده استراحت ایله ذهن و وجودی دکلندیرمك
دخی موافق اصول حفظ صحت بولمنشدر بر کیمسه متوالیا ایکی
ساعتدن زیاده بر شیده حصر افکار ایله ذهنی یورمیوب ارم
صره مشغولیته بر از فاصله ویرلدیکی حالده ذهنده راحت حاصله
اوله جغندن اشتغاله یکیدن ایستك کله جکی مثللو انتقالده دخی
سرعت و شدت پیدا اولهرق استراحتله غیب ایدیلان زمانده
ایدینه جك تحصیل و کارك اشبو سرعت انتقال و ایستك
مناسبتله بر ایکی مثلی اله کچوریلور و بوسبيله مطالعه اولسان

شی زهدده دها اوتقرر ایدمرك اشتغالدن حسن نتیجه حاصل اولور .
بیان اولندی بی اوزره مشاغل ذهنیك كثرتی نه درجده مضر
ایسه بتون بتون عدم اشتغال دخی نهایت صحنه منافی اولوب هر
ایکی حالمده ذهن و وجوده فداقی ظهوره كلور .

نتیجه كلام وجودلرینك حسن صورتله محفاظه لرینی طلب
ایدن عاقل و تدبیرلو كسسه لر تحصیل لرینی مزاج و قوه بدنیه لرینك
تحملنه كوره اوبدیرملیدر .

یوقسه هر كسك برایی سه ظرفده تحصیل ایدمكی هر قنی
برقی مال الی آی ظرفده اوكرنك قسیدیه کیجه بی كوندوزمه قانه رق
فوق العاده چالشمله صحت وجوده خلل ویرمك كار عاقل دكلدر .
چونكه وجودی نحو ایدمجهیه قدر یا حود خسته اوانجیه دكین
اوغراضیه رق تحصیل اوتان عامك نه فائده سی اولور الحاصل
هر حالمه اعتداله رعایت شرطدر .

چو جقلر شوراسیده معلومكز اولسونكه كثرت اشتغال
بحث اولندی بی وجهله نه رتبه ده مضر ایسه حددن زیاده استراحت
دخی اورتبه ده ضررلودر .

زیرا عدم اشتغال و خیالزلق پاس مشابه سنده ذهنی اورتمرك
بالآخره وجوده دخی فداقی ایراث ایدر كه بوبابده امثله و براهین
متعدددر بونك اینجون بر كوچك مثال ایراد ایدم .

مثلا بر اناختار دائما الدمه اولدنجیه یعنی دائمی صورتله استعمال
ایدلنجه مجلا و پارلق اولوب بالعكس استعمال ایدلیوب حالیه
براقسه پاسدن كورنمز .

كذلك حرانت و زراعت كورمامش بر طوپراق درلو درلو

فنا و مضر نباتات حاصل ایدہ جکی و حریان ایتیمویدہ سکونت
اوزرہ بولنان صولردہ تعفن پیدا اولہ جفی ظاهر در .

ایشته بومثالردہ کوسترلدیکی اوزرہ ایشسزک و حایلازلقدن
دخی درلودرلو فمالقلر ظهورہ کلور و حتی برقاچ ساعت حایلازلق
وقیدسزک بمض کرہ سہلر جہ عمر تلف ایدہ رک قرانامش اولان
فضائلک بر آندہ محو و بر باد اولسہ سبب اولور عقلو کسہلر
و قتلربی هیچ بر وقتدہ حایلازاق و هوایی شیلر ایله کچور محبوب
کاہجہ خالی و قتلردہ دخی استراحت و ایجابہ کورہ صاحب تربیہ
و معلوماتلو آدملر ایله الفت و محبت ایدز و بمض دفعہ یالکز
قالدجہ استبخانہ سندہ جمع و ادخار ایتیمش اولدینی مشہور مؤلف
و مترجملرک اثرلرینک مطالعہ سہیلہ مشغول اولہ رقی ہر برندہ بشقہ
بشقہ استفادہ ایله تلذذ ایلر .

خازنہ سرام بومقوله ارباب فضل و کمال ہر محللہ مقبول و معتبر
اولہ حققرندن ہر قفنی انجمن دانشدہ بولنش اولسہ و ہر زہدن
بحث آچیلہ اولہ جاہلانہ شائقین شائقین خلقلک آغزینہ باقیوب
مناسبت دوشدجہ کندوسی دخی مباحثہدہ بولنہ رقی ارباب
جمعی کندودن نمون ادوب جملہ مباحثہدن استفادہ حاصل
اولور بوقسہ جاہل و کمایہ اولمق مناسبہ شوریادہ بورادہ
برطاقم کندو کبی جہلا ایله افواہی کلایلر و مثلاً پراسہ نک قیہ سی
شوقدرش خیر فلان آدم فلان پهلوانلہ کورشمش شویلہ اولمش
بویلہ کلمش کبی بی معناسوزلرلہ وقت کچور مکدن هیچ برشی استفادہ
اولنہ میہ جفتدن بشقہ کیمسہ نک نظر اعتبارینی دخی قراندیرمن .
چو جقلر بورایہ قدر وظائف انسانہ و حسن اخلاق و تربیہ

و محافظه بدنیہ کزی تذکار وقتون و معارفک تحصیلنه دائر اقتضا
ایدن کافه تبلیغاتی عاجزانه اخطار ایلدم ینه بوراده سزلره علوم
وقتونه نه درجده محتاج بولسیدیمیزی تکرار ایدیم زیرا اسان
نطق ایله اشرف مخلوقات اولدینی کبی انوار علم و معرفت ایله
ذاتی تنویر و تحویه ایدرک دخی کره ارنک سطحخنده و قمر نده
و بحر دده و سیاه موجود اولان ذی روح و جادانت حال و شان
و خواص کونا کونه و یوکی شیلرک کافه سنه آشنا و لهرق ابنای
حنسندن مقرر و فائق الاقران اولمق و کسب معلومات ایتدیکی
تقدیرده کاشانی صحرا ی عدمدن میدان وجوده کتورن خالق
بیجه مک قدرت و عظمت آیه سنه مطالع بولمق کبی فضل ممدوحیه
بائل اوله حفته شک و شبهه یوقدر .

بونجه مخلوقات میاسنده خلقنجه الکعجب و اعجز اولان بالذات
نوع بشر در چونکه ابتدا تولدنده نایت عاجز و عریان کندوبی
محافظه و اکل و شراب ایله تعیشنی اداره یه عذیم الاقتدار اولهرق
ظهوره کلدیکی خالده کیدویه جناب حق بیوک احسانی اولان
عقل و ذهی سایه سنده بالآخره کافه حیوانات و وحشییه قدر غلبه
ایدرک کندوسندن نیجه کرملر بیوک و قوتلو بولسان حیوانات
مضره مک دخی دست عدردن محافظه و مک جو قلوبی تحت اطاعته
الذقدن بشقه بعضیلرینی دخی الشدیره رق بونلرک لحومیه تعیش
و پوست و یوکلریه دخی البسه و ایاق قانی کبی شیلریه رق هر برندن
اشقه بشقه استفاده ایتدکدن ماعدا بونلردن اسب و کلب مثللو
بعضیلرینی دخی استخدام ایدرک قورد و ایومثلو موذی حیوانات
و وحشییه یی سبد و شکار و جرح و تلف ایدر .

الحاصل انسان جماداتدن طاش و سائر مادی دخی استعمال
ایده رک بونلردن کندولرینه یرارلو و کوزل کوزل خانه و کاشانه
اعمال و بونلری نقش و تزئین ایتدکدن بشقه خواص متعدده بی
حاوی ادویه تدارک و استحصال و بونلرایله غلزلری دفع و تسکین
ایدر نتیجه مقاوله اسان کیچه و کوندوز ربع مسکونده فائده بخش
اوله حق یکی برشی کشف ایده ییلمک ایچون اوغراشور و بولور
تلغراف و قره وایوری و بوکی انواع اختراعات جدید بی وجوده
کتورمکن حالی بولمز بونلر ایسه سی و قدام و تحصیل علوم
و فنور و معارف سایه سده حصوله کلدینی معلومکنز اولدوقده سرلر
دخی عبث ایله اشتعال ایتیه رک سی و اقدامه صرف و حصر ایدوب
آئیده خیرایله یاد اوله حق اتر راقعه غیرت ایتکنز لایلدولار مدره
ایمدی هر کس اول امرده لسان مادرزادی کرکی کبی اوکر بوب
مرادینی بلاقصور قلمه اله ییلمکه کسب اقتدار ایده ییلمک ایچون
اقتضا ایدن کتب قواعدی و املا و اسانی لایقی و جهله تحصیل
ایلدکدن صکره اره صره مطالعه توارخ ایله برار فنونه دائر
اون جلد اوزره ترتیب ایتمش اولدینم (زبدۃ العلومی) و یاخود
(خرینه فتونی) اربابندن اوقیوب اوکر نه رک کسب کمال ایلمکی
بالعموم اطفاله محبانه و بدراننه اخطار و نصیحت ایدرم چونکه بر
کون اولور کتب مذکور نلک حاوی اولدینی قسملری بو کبی
شیلری ییلمیانلر امور جسیمة دولته و اقلام شاهانه ده و حتی امور
عادیده بیله استخدما قبول اولته میه حقلمری بدیی و آشکاردر .
جناب حق جمله مزى توفیقات الهیه سنه موفق بیورسون

(آیین)

